

The Use of Web 2.0 Tools in the Teaching of Cultural Heritage Issues in the Classroom Social Studies Lessons*

Meryem KANTEKİN^{a**} (ORCID ID -0000-0002-8581-0429)

^a Ministry of National Education, Ardahan/Türkiye

Article Info

DOI: 10.14812/cuefd.1315970

Article history:

Received 17.06.2023
Revised 22.03.2024
Accepted 06.09.2024

Keywords:

Social Studies,
Culture,
Cultural Heritage,
Web 2.0 Tools

Research Article

Abstract

Culture, which plays an important role in ensuring the continuity of societies, is transferred to future generations with a regular and effective cultural heritage education. One of the ways to ensure that cultural items are delivered to individuals in a healthy way is the Social Studies course. In this study, it is aimed to reveal the impact of Web 2.0 technologies on the teaching of cultural heritage issues in the Social Studies course. Within the framework of this purpose, the study was carried out by mixed method. The data were obtained through the Cultural Heritage Academic Achievement Test and semi-structured interviews. The obtained data were analyzed with the help of content analysis and SPSS program. The participant group of your research consists of 59 sixth grade students studying at a public school located in the city center of Ardahan. As a result of the obtained data, it was seen that the teaching of cultural heritage education topics in the Social Studies course with Web 2.0 technologies had a significant impact on the experimental group. In addition, as a result of interviews with students, it was concluded that these technology tools are useful in the course, make the subjects more effective and permanent, play a role in embodying abstract subjects, and make the lesson more fun. Based on these results, suggestions for using more Web 2.0 tools in the Social Studies course process, informing students and teachers enough about these tools, conducting studies in different units and areas on this topic have been presented.

6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Kültürel Miras Konularının Öğretiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanımı

Makale Bilgisi

DOI: 10.14812/cuefd.1315970

Makale Geçmişi:

Geliş 17.06.2023
Düzeltilme 22.03.2024
Kabul 06.09.2024

Anahtar Kelimeler:

Sosyal Bilgiler,
Kültür,
Kültürel Miras,
Web 2.0 Araçları

Araştırma Makalesi

Öz

Toplumların devamlılığını sağlamada önemli rol oynayan kültür; düzenli ve etkili bir kültürel miras eğitimi ile gelecek nesillere aktarılmaktadır. Kültürel öğelerin sağlıklı bir biçimde bireylere ulaştırılmasını sağlayan yollardan biri de sosyal bilgiler dersi. Bu çalışmada sosyal bilgiler dersi kültürel miras konularının öğretiminde Web 2.0 teknolojilerinin etkisini ortaya konulması amaçlanmaktadır. Bu amaç çerçevesinde çalışma araştırma yöntem araştırmalarından gömülü karma desen ile yürütülmüştür. Veriler Kültürel Miras Akademik Başarı Testi ve yarı yapılandırılmış görüşmeler ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ve SPSS programı yardımı ile çözümlenmiştir. Araştırmanın katılımcı grubunu Ardahan il merkezinde yer alan bir devlet okulunda öğrenim görmekte olan 59 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Elde edilen veriler sonucunda Web 2.0 teknolojileri ile sosyal bilgiler dersinde kültürel miras eğitimi konularının öğretiminin deney grubu lehine anlamlı etki yarattığı görülmüştür. Ayrıca öğrenciler ile yapılan görüşmeler sonucunda bu teknoloji araçlarının ders içinde yararlı olduğu, konuları daha etkili ve kalıcı hâle getirdiği, soyut konuları somutlaştırmada rol oynadığı, dersi daha eğlenceli hâle getirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara dayanarak sosyal bilgiler ders sürecinde daha fazla Web 2.0 aracı kullanılması, öğrenci

*This study was presented as a PhD Thesis at Anadolu University, Institute of Educational Sciences.

**Corresponding Author: kntknmeryem@gmail.com

Introduction

Thanks to the cultural elements that help to ensure social unity and establish healthy interpersonal relationships, individuals are able to form their own identities Decently. It is not enough to take a culture consisting of more than one element in a single dimension and express it in a simple way. Culture consists of the combination of all kinds of physical, abstract or concrete entities belonging to societies, integrated with that society over time (Uçar, 2014). A culture that helps the members of the society to come together Decently and attracts attention with its unifying feature; it is described as every product put forth by human beings (Yeşilbursa, 2011). Culture, which can contain all kinds of features such as architecture, literature, art, history, faith, tradition, tradition, helps individuals in society to form their personality and gain a sense of belonging. (Karip, 2012; Ivon and Kuscevic, 2013). This concept is defined by UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Institution) with the expression “the traditions and forms of expression of the people are the most effective way to show their presence in the world” and, in the most general expression, culture; It has been expressed as “a phenomenon that defines a society, consists of a combination of material and spiritual characteristics, includes people's rights, values, traditions, customs and beliefs” (UNESCO, 1982; UNESCO, 1992, p.12). From the definitions made, it is seen that culture contains multiple elements, it cannot be simplified only in the form of daily life activities, customs and practices, it is a fan concept belonging to societies that can emphasize all kinds of abstract, concrete, material, spiritual elements.

Cultural elements accumulate over time and reach from the past to the present. All kinds of feelings, thoughts, relics or facts that have come down to us in the historical process are expressed as cultural heritage (Lowenthal, 2005). Cultural heritage is the whole that reflects the self-values of societies and helps to separate one society from another (Çakmak, 2020, p.156). Cultural heritage items, which are evidence of people's existence in this life, are assets that express the accumulation, wealth and attitude towards time in the process that humanity has undergone (Çankaya, 2008). Thanks to the cultural heritage items, the ways of living, thinking styles, stages of previous societies, social characteristics and experiences can be seen. In the Convention for the Protection of the Intangible Cultural Heritage signed by UNESCO in Paris on October 17, 2003, cultural heritage is divided into two categories: tangible and intangible cultural heritage (SOCUM). Tangible cultural heritage items, on the other hand, are classified internally as 'movable' and 'immovable" (UNESCO, 1972) Tangible cultural heritage items are included in Figure 1.

Figure 1
Cultural Heritage Items Designated by UNESCO

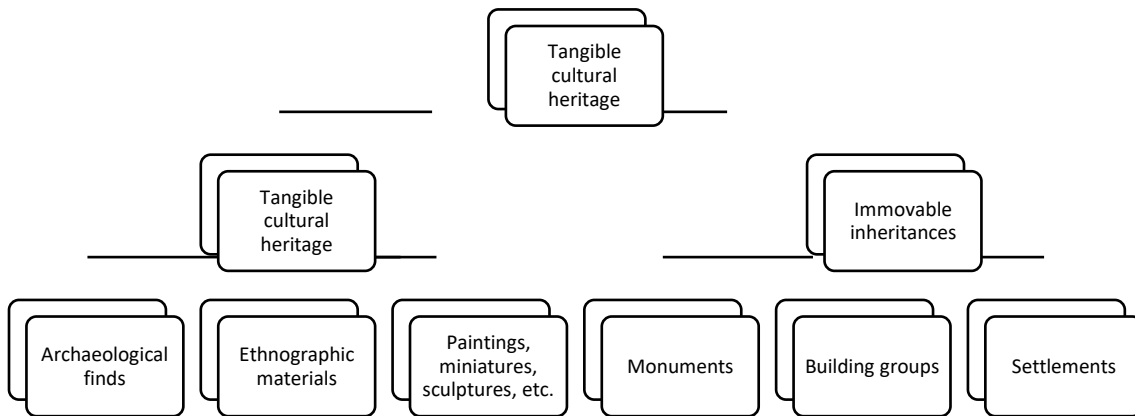

Figure 1 shows the concrete cultural heritage items determined by UNESCO. It seems that tangible cultural heritage items are divided into two main headings as movable and immovable cultural heritage items in themselves. Movable cultural heritage items consist of art works such as finds, ethnographic materials, sculpture, theater, music, miniature, painting, dance, building, film and literature, while immovable cultural heritage items consist of monuments, building groups and settlements (Darçın Şahin, 2010).

The items of cultural heritage left to us from previous generations are transferred to future generations through education. Cultural heritage education is the transfer of cultural elements, behavioral patterns and life patterns to young people through formal educational institutions or social means (Srivastava, 2015). Cultural heritage education is important to ensure the continuity of a society and not to transfer cultural items to the next generation intact (Saraç and Arıkanç, 2010, p.47-48; Taşdemir, 2018, p.8). The preservation, preservation and transfer of cultural heritage items is only possible with education. Cultural heritage education includes the teaching of cultural items from all angles (Avcı, 2014). One of the courses that plays an important role in the process of cultural heritage education is the social studies course. This course, which aims to realize the social existence of individuals, adapts the information received from different branches of social science to the age levels of individuals and provides them with information in order to raise conscious, logical-thinking, responsible citizens (Garcia and Michaelis, 2001; Miles, 2021). While social studies introduces us to the cultures of other societies in the world, it also provides appropriate conditions for the introduction of Turkish cultural elements and sensitization to these elements (Öztürk, 2015; Taşdemir, 2018). The social studies course helps students to protect cultural items with cultural heritage education and to transfer these items to generations, to gain identity awareness to individuals (Gürel and Çetin, 2018, p.35). Social studies, which has played an important role in the transfer of cultural heritage since the twentieth century, should pay attention to attracting the attention of students in this process and providing students with a holistic education that is related to their lives and can connect with facts. It will be possible for cultural heritage education to be permanent and effective only when this process is related to student life. (Hunter, 2014, p.118).

The social studies course benefits from different ways in the process of cultural heritage education. For example; students use active learning techniques to create meaningful lives, trips to out-of-class environments are made, the course process is supported by visuals, relics or literary products. In addition, rich living environments are offered to individuals in the course by using technological tools in accordance with today's needs. Students have the opportunity to get to know the cultural characteristics and elements of both their own and different societies in different digital environments. In this way, students are provided with more than one experience in the classroom (Jancic and Hus, 2018; Zhabykbayeva, Sanay, et al., 2021; Sariyatun, Suryani et al., 2021). One of the technological tools that can be used in the classroom is Web 2.0 tools. These tools, which offer people many opportunities such as creating, sharing, changing, communicating content, also help students to learn permanently and effectively during the lesson process, provide real-life experience experiences, facilitate interaction with other friends and teachers (Karaman, Yildirim and Kaban, 2008; Fitchett and Meuwissen, 2018; Güneş, Ayantaş, Güneş et al., 2021). Web 2.0 tools are useful in teaching abstract concepts in a more permanent way in the social studies course, making cultural heritage items that are difficult to access more accessible with Web 2.0 tools, and introducing different cultural practices and items.

Studies aimed at revealing the views of teachers and students with cultural heritage education in social studies course in the literature (Gürdoğan Bayır and Çengelci Köse, 2019; Özlük, 2019; Azrak and Yalçınkaya, 2020; Demirezen and Aktaş; 2020, Göksu, 2021; Sevingen, 2021; Atılkan, 2022; Kartal, 2022), studies aimed at determining cultural heritage items in textbooks and curriculum (Çengelci, 2012; Gurkan, 2015; Çengelci Köse and Kekeç, 2019; May 2019; Ateş, 2021; Kaplan and Öner, 2022), a study conducted by action research (Sağ, 2018) and a study conducted by semi-experimental method (Dönmez and Yeşilbursa, 2014) were found. In addition, studies on social studies education and the use of Web 2.0 tools (Almalı and Yeşiltaş, 2020; Çelik, 2020; Balcın and Çalışkan, 2021; Tünkler, 2021; Gencer and Gezer, 2022; Kırımlı and Demirezen, 2022; Öztürk, 2022; Yildirim, Tanrikulu and Ablak, 2022; Balcı, 2023) have been reached. As a result of the literature search conducted, there were no studies on the use of Web 2.0 tools

in social studies course cultural heritage education. Different Web 2.0 tools were used in the study process and the study was conducted with mixed method research. These features increase the originality and importance of the research.

The Purpose of the Research

The aim of this study is 6. to demonstrate the impact of using Web 2.0 tools in the teaching of cultural heritage issues in the classroom Social studies course. Depending on this basic purpose, the sub-objectives of the research are as follows:

- Are the cultural heritage education activities developed based on Web 2.0 tools effective on the academic achievements of the experimental group students?
- 2. How do the students of the experimental group in which the cultural heritage education activities developed based on Web 2.0 tools are applied make sense of the implementation process?

Method

Research Model

6. This study, which aims to reveal the effect of Web 2.0 tools on the teaching of cultural heritage issues in the classroom social studies course, was conducted using a mixed method. In mixed method research, quantitative and qualitative approaches are considered together, and different aspects of the subject are revealed by obtaining multiple data sources. At the same time, the validity and reliability of the research are increased thanks to the method that provides in-depth information (Caracelli and Greene, 1993; Yıldırım and Şimşek, 2018). In the study, embedded mixed pattern from mixed method researches was used. In embedded design, research is mostly focused on quantitative approach and qualitative design is used as a secondary method. The data obtained by quantitative means are brought more meaningful with qualitative data (Yıldırım and Şimşek, 2018). In experimental studies where the embedded pattern is used, the preliminary test is applied and the data are analyzed first, then the qualitative data are obtained and analyzed, and the effect of the experimental process applied is determined with the data obtained by applying the final test. At the last stage, qualitative and quantitative data are interpreted together (Creswell, 2019). Since this study is based on quantitative method, embedded mixed pattern was used in the research due to the interpretation of the results obtained from experimental processes and qualitative data together.

Study Group

The study group of the study consists of 59 sixth grade students studying at a public school located in the city center of Ardahan. At the first stage, the participants were selected by a sample of criteria, and then the experimental and control groups were randomly selected. For the implementation of the application, the sufficient number of classroom presence, the voluntary presence of the social studies teacher who will support the application, the availability of internet connection in the school infrastructure have been determined as criteria. At the stage of determining the experimental and control groups, the groups were randomly determined by taking the opinions of the social studies teacher. At the end of the process, semi-structured interviews were conducted with a total of 10

Data Collection Tools

Data were obtained with different data collection tools depending on the purpose of the research. The Cultural Heritage Education Academic Achievement Test used in the quantitative dimension of the research was prepared by the researcher, validity and reliability analyses were put there. In the preparation of the achievement test, a pilot study of the test was conducted with 125 sixth grade students who were different from the main group of the study. Before the pilot study, the test consists of 25 multiple choice questions. However, as a result of the analyses, reliability and validity studies conducted with the pilot study, 20 multiple choice questions were determined for the test items. Semi-structured interview forms were used to obtain qualitative data. In-depth data can be obtained by drilling questions

prepared in advance in a more flexible process with semi-structured interviews (Türnüklü, 2000). The reliability and distinctiveness indices of the achievement test are included in Table 1.

Table 1

Item Analysis Schedule of the Achievement Test After the Pilot Study

Test Items	Dü	Da	pj	Difficulty	rj	Distinctiveness
Article 1	12	12	0,35	Middle	0*	Should Be Discarded
Article 3	29	12	0,60	Easy	0,34	Good
Article 4	13	7	0,29	Difficult	0,17*	Should Be Discarded
Article 5	14	3	0,25	Difficult	0,32	Good
Article 6	24	12	0,52	Middle	0,35	Good
Article 8	5	6	0,16	Very difficult	0,029*	Should Be Discarded
Article 7	18	7	0,36	Middle	0,31	Good
Article 9	24	13	0,54	Middle	0,32	Good
Article 10	21	7	0,41	Middle	0,41	Excellent
Article 11	17	13	0,60	Easy	0,11*	Should Be Discarded
Article 12	28	5	0,48	Middle	0,67	Excellent
Article 13	30	8	0,55	Middle	0,64	Excellent
Article 14	34	12	0,67	Easy	0,64	Excellent
Article 15	24	9	0,48	Middle	0,44	Excellent
Article 16	9	6	0,22	Difficult	0,08*	Should Be Discarded
Article 17	24	10	0,5	Middle	0,41	Excellent
Article 18	22	5	0,39	Middle	0,5	Excellent
Article 19	25	7	0,47	Middle	0,52	Excellent
Article 20	29	5	0,5	Middle	0,70	Excellent
Article 21	18	4	0,64	Middle	0,41	Excellent
Article 22	23	8	0,45	Middle	0,44	Excellent
Article 23	20	10	0,44	Middle	0,29	It Should Be Corrected
Article 24	24	6	0,44	Middle	0,52	Perfect
Article 25	17	4	0,30	Difficult	0,38	Good

Table 1 shows the reliability and distinctiveness indices of the Cultural Heritage Education Academic Achievement Test. When the item difficulty indices are examined, it is seen that easy, medium, difficult and very difficult questions are included among the test items. Dec. In addition, when the item discrimination indices are taken into consideration some test items need to be removed from the test. 2 Who took part in the test. the separateness index of the substance is 0, 4. the separateness index of the substance is 0.17, 8. the separateness index of the substance is 0.029, 11. the separability index of the substance is 0.11 and 16. it was decided to exclude these substances from the test due to the fact that the separability index of the substance is 0.08. In addition, test items that do not have a sufficient level of distinctiveness have been arranged. After the necessary arrangements, the number of items of the achievement test was determined as 20 multiple choice questions. At the stage of determining the scope validity of the achievement test, expert opinions were consulted, and when preparing questions, the relationship of achievements with cultural heritage issues and the content of the subject were taken into account. The specification table for the scope validity is included in Table 2.

Table 2
Success Test Scope Validity Marker Table

Learning area	Acquisition	Question No
The Individual and Society	SB.6.1.1. It examines the change of social roles over time.	5
	SB.6.1.2. Analyzes the place and role of social, cultural and historical ties in the formation of social unity.	2,4,5,6,7,8,9,11,14,16
	SB.6.1.3. Questions prejudices about differences in order to live in harmony in society.	2,16
	SB.6.1.4. Participates in activities that support social cooperation and solidarity in the formation of social unity.	8,16
	SB.6.1.5. He argues that the solutions to a problem should be based on rights, responsibilities and freedoms.	8,
Culture and Heritage	SB.6.2.1. It makes inferences about the geographical, political, economic and cultural characteristics of the first Turkish states established in Central Asia.	1,3,17,18
	SB.6.2.2. It interprets the emergence of Islam and the changes it brings with it.	12,17,18,20
	SB.6.2.3. He notices the changes that have taken place in political, social and cultural fields along with the acceptance of Islam by Turks.	12,13,17,18,19,20
	SB.6.2.4. The process of Turkish acquisition of Anatolia as a homeland XI and XIII. analyzes within the scope of centuries.	13,15,19
	SB.6.2.5. Explains the role of historical trade routes in inter-communal political, cultural and economic relations. Dec.	15

When the scope validity index table of the achievement test is examined, it is seen that the achievement test includes every achievement and problem related to the Individual and Society, Culture and Heritage learning areas included in the social studies course curriculum. Another data collection tool is semi-structured interview forms. Thanks to semi-structured interviews, the interview process is more flexible, and the questions prepared before the interview can be supplemented with different sounding questions depending on the situation during the interview (Türnüklü, 2000, p.550). According to the reactions of the interviewer during the process, different questions can be added in relation to the open-ended questions (Yıldırım and Şimşek, 2018, p.110). Two different interview forms were prepared for teachers and students separately for the Social Studies teacher and the volunteer participants in the experimental group after the application.

The questions in the interview forms are in a form that can generally reflect opinions about the process, such as the problems encountered, student and teacher attitudes. Information about the students was included in the first stage of the interview form prepared for the students. The prepared questions were completed with the help of three social studies and two Turkish teachers, and then submitted for expert opinion. After the feedback, it was determined that some of the questions included in the form were similar, while others were not suitable for the student level and had a complex structure. As a result of the responses and corrections made, the number of questions in the interview form, which was 14, was reduced to 11, and the other questions were revised in terms of language and level. Questions in the interview form; cultural and heritage assets that students have learned, Web 2.0 the course process in which 0 technologies are used, the problems encountered in the process, the effectiveness of Web 2.0 tools have been created in such a way that they can reveal information and opinions about the entire process. When preparing the interview form with the social studies teacher conducting the application, personal information was included in the first part, and in the other part, questions were prepared regarding the teacher's experimental process; the use of Web 2.0 tools in the lesson process, their effectiveness, students' level of use of Web 2.0 tools, opinions about the prepared lesson plans. The prepared questions were revised as a result of the interviews with the thesis advisor and the final version was given.

Application Process

Lesson plans, achievement test, interview and observation forms have been prepared and the application process of the research has been started. The application manager was interviewed with the social studies teacher before the application and informed about the progress of the process. Before the experimental procedure, the Cultural Heritage Education Academic Achievement Test was applied to the experimental group consisting of 29 participants and the control group consisting of 30 participants. December Dec. 2022 – December 04, 2022, the lesson plans related to the acquisition of ten courses belonging to the Individual and Society, Culture and Heritage units were applied to the experimental group for eleven weeks and within thirty-three lesson hours. sept. 12, 2022 - December 04, 2022. September 12, 2022 - December 12, 2022, 2022, 2022, 2022. Information about the application process is given in Table 3.

Table 3
Application Process

Week	Acquisition	The Web 2.0 tool used
1. Week	It examines the change of social roles over time.	Canva
2. Week	Analyzes the place and role of social, cultural and historical ties in the formation of social unity.	Storyjumper ve myQuiz
3. Week	Questions prejudices about differences in order to live in harmony in society.	Wordpress ve Wordwall
4. Week	Participates in activities that support social cooperation and solidarity in the formation of social unity.	Wisemapping, Khoot ve Youtube
5. Week	He argues that the solutions to a problem should be based on rights, responsibilities and freedoms.	Classroomclipboard ve Padlet
6. Week	It makes inferences about the geographical, political, economic and cultural characteristics of the first Turkish states established in Central Asia	Youtube, Google Earth, eStory ve Socrative
7. Week	It makes inferences about the geographical, political, economic and cultural characteristics of the first Turkish states established in Central Asia	Youtube, Google Earth, eStory ve Socrative
8. Week	It interprets the emergence of Islam and the changes it brings with it.	Prezi ve Kahoot
9. Week	He notices the changes that have taken place in political, social and cultural fields along with the acceptance of Islam by Turks.	Show Zoho ve Wordwall
10 Weeks	The process of Turkish acquisition of Anatolia as a homeland XI and XIII. analyzes within the scope of centuries.	Animoto ve Wordwall

Detailed information about the application process is included in Table 3. During the eleven-week implementation phase, Canva, Storyjumper and myQuiz, Wordpress and Wordwall, Wisemapping, Khoot and Youtube, Classroomclipboard, Padlet, Google Earth, eStory, Socrative, Prezi, Kahoot, Show Zoho, Animoto, Thinglink and Quizizz Web 2.0 tools were used.

Data Analysis

The data obtained during the research process were analyzed in a sequential manner in accordance with the research pattern. First, quantitative data were analyzed, then qualitative data were considered, and then two data types were collated and interpreted. SPSS packet data program was used in the analysis of quantitative data. First, Shapiro-Wilk, Skewness-Kurtosis (Skewness-Kurtosis) and Kolmogorov-Smirnov test values were calculated to determine the normality values of the experimental and control groups. Based on the results obtained, it has been decided which types of tests will be used in the analysis of the data (Alpar, 2016, p.36; Büyüköztürk, 2017, p.42). Detailed information about the normality values is presented in Table 4.

Table 4
Information about the Values of Normality

Groups	Shapiro-Wilk	Kolmogorov-Smirnov	Skew	Kurtosis
Deney grubu	.010,	.022	0419	-.621
Kontrol grubu	.0245	.200	-.882	-.577

Table 4 contains information about the normality values. The Shapiro-Wilk value in the experimental group, .010, Kolmogorov-Smirnov value, .022, of the value of the skew, .419, of the kurtosis value -.621 results have been reached. In the control group, the Shapiro-Wilk value, .245 is, of the Kolmogorov-Smirnov value, .it is 200, the rate of distortion. 882 of the kurtosis ratio, while the value is -.it was found to be worth 577. The December values of the obtained data were examined, and it was found that the skewness and kurtosis values were within the limits of normality. The skewness and kurtosis values should be distributed Decently between +1.5 and -1.5 (Tabachnick and Fidell, 2015, p.688). In addition, another way to find out whether the test results show a normal distribution is to look at whether the p value obtained as a result of the Shapiro-Wilk test is greater or less than 0.5. It is concluded that if the p value obtained from the test result is greater than 0.5, the test scores have a normal distribution value, and if they are less than this value, they do not show a normal distribution (Royston, 1983, p.118). As a result of these test values, the p value belonging to the experimental group is 0.10, while the p belonging to the control group is .it is designated as 245. Also, since the normal distribution results of the last test belonging to the experimental and control groups are between the values of Kurtosis Skewness -1.5 and +1.5, the Kolmogorov-Smirnov data are higher than 0.05 in the experimental and control groups, it was assumed that the final test results belonging to the two groups also show a normal distribution. Dec. As a result of the analyses, dependent groups t-test was used in intra-group analyses, while independent groups (Decoupled groups) t-test was used in the analyses conducted between different groups. Qualitative data, on the other hand, were given nickname names to the students during the analysis of the interviews analyzed by content analysis. The data obtained depending on the interview questions are presented with the code, theme, frequency and nickname names of the students.

Ethics Committee Decision

This study was conducted by the Ethics Committee of the Institute of Educational Sciences of Eskişehir Anadolu University, the decision taken at the date of 25.03.2022 meeting and the Ardahan Provincial Directorate of National Education (E-63784619-805-01-381495) were carried out with the approval given by. Validity and reliability studies related to the quantitative dimension of the research are of great importance. The validity and reliability studies related to the achievement test, which is one of the data collection tools, are described in detail in the data collection tools section. In addition, another security threat at the experimental stage is that the researcher acts biased in order to confirm his own hypotheses (Rosenthal, 1963 act. Gezer, 2020, p.45). In order to eliminate this threat, a different social studies teacher than the researcher conducted the application in the experimental and control groups. In order to increase the credibility of the qualitative research, the researcher has established close long-term relationships with the application teacher, study group students and school staff from the beginning to the end of the application process. In addition, another way that will increase the Credibility of the process with participating teachers and volunteer students at the end of the implementation process is data diversity. Data diversification is defined as the diversification of data collection tools (Bogdan and Biklen, 2007, p.45). By collecting data with more than one data collection tool, a contribution was made to the credibility of the research. Another way to ensure credibility is to get opinions and help from experts. From the very beginning of the research process to the report writing process, assistance was received from many different experts from within and outside the field. The qualitative data obtained were described clearly and in detail, and in addition, the interview data related to the research process were presented directly in the findings section and supported with citations.

Findings

In this part of the study, the findings obtained by analyzing the data obtained are included. The Effects of Cultural Heritage Education Activities Developed Based on Web 2.0 Tools on the Academic Achievement of Experimental Group Students The effects of cultural heritage education activities developed based on Web 2.0 tools on the academic achievements of experimental group students are presented in Table 5.

Table 5

KMEAMT Pre-Test Independent Samples of Experimental and Control Groups T-Test Results

Group	N	Mean	Ss	p
Experiment	29	44	10	,310
Control	30	46	12	

Table 5 shows the academic achievement test results of the control before the experimental procedure and the pre-test applied to the experimental groups. While the test average of the control group was 46, the test average of the experimental group was 44. When these obtained values were examined, the p value was higher than 0.05 and there was no significant Deciciency between the two groups. The results of the experimental group in which the cultural heritage education activities developed based on Web 2.0 tools were applied after the experimental procedure and the final test achievement tests applied to the control groups in which the current curriculum was applied are included in Table 6.

Table 6

Statistical Results Regarding the KMABT Experimental And Control Groups

Group	N	Mean	df	ss	t	p
Experiment	29	85	57	10.9	12	,000
Control	30	60.66	54	13.1	12	

Table 6 shows the independent sample t test results of the experimental and control groups after the experimental procedure. When the table is examined, the test average of the experimental group was 85, while the final test result of the control group was 60.66. These values obtained are $p = .since 000 < 0.05$, it was concluded that there is a significant difference. In other words, it is seen that cultural heritage education conducted with Web 2.0 tools has a positive effect on the experimental group. The Cohen d value was calculated in order to reveal the effect of the process on the experimental group. The calculated d value is 2.611. This value obtained reveals that the effect level is weak, but there are special cases where even an effect of 0.2 can have a strong effect (Kılıç, 2014).

Students' Perceptions about the Application Process

Information about the opinions of the experimental group students, which constitute the qualitative dimension of the research, is given below. First of all, it is aimed to reveal the answer to what the concept of culture means according to the students' views. The themes obtained from the student's answers are listed in Table 7.

Table 7

Themes of the Concept of Culture according to the Participating Students

Codes	Theme	Participant	Frequency
Our daily applications Things we do in our family	Everything that is in our daily life	Sude, Ali, Merve, Kerem, Yaren, Mehmet	6
What belongs to us, the applications that we constantly make	Practices that exist in society	Ali, Mehmet, Yağmur	3
A plications made in the past and coming to the present Everything that used to be	Everything that used to be left to our day	Ahmet, Sude, Merve, Kerem	4
Traditions and customs that exist in our society Our customs such as hand kissing, feasting	Traditions, customs, customs and customs	Yağmur, Ahmet, Ali	3
	The way societies live	Kerem, Ahmet	2
The things we do together Total	Characteristics that distinguish our nation from others	Yiğit, Elanur,	2
The elements that bring us together Dec The things we do together Total	Social unity, togetherness	Elanur, Merve	2
			22

When Table 7 is examined, the concept of culture belonging to students; the practices that exist in society, everything that has survived to the present, traditions, customs, customs, ways of life of societies, characteristics that distinguish our nation from others are presented with the themes of social unity, togetherness. Ali said about the concept of culture: "Culture, I think, means everything that belongs to us. I mean, it could be anything that's been going on since our ancestors." while expressing it in the form, Ela nur culture is "Everything in our daily life." he explained it as follows. Yaren, on the other hand, describes culture as "all kinds of items from the past to the present." he stated as. In order to reveal the perceptions about the concept of cultural heritage in the minds of the participating students, what do they understand from the concept of cultural heritage was asked. The themes obtained from the students' opinions are presented in Table 8.

Table 8

Themes of the Concept of Cultural Heritage According to Student Views

Codes	Theme	Participant	Frequency
The practices that our elders have done The legacies left to us by our ancestors What our elders taught us	The practices left to us by our ancestors	Kerem, Ahmet, Sude, Merve, Yaren, Mehmet, Yiğit	7
The sleepovers that we have left until our grandchildren	Cultural items left to the generations after us	Elanur, Merve, Kerem	3
Customs that were made in the past and came to us Our cultural characteristics dating back to the past Total	Customs and traditions from the past	Yağmur, Sude, Merve,	3
			13

The table contains the codes, themes and frequencies related to the concept of cultural heritage, which consists of the perceptions of the participating students. The students expressed the concept of

cultural heritage with the themes of “practices left to us from our ancestors, cultural items left to the generations after us, customs and traditions from the past”. The concept of cultural heritage is often defined in the form of “Practices left to us from our ancestors”. When defining the concept of cultural heritage, Yağmur expressed his views as “Cultural heritage is something related to the culture left to us by our ancestors”, while Yiğit expressed his thoughts as “Cultural heritage can be anything that belongs to the culture that was left to us by our ancestors and that we will get tired of for the next people”. In order to reveal the students' perceptions of cultural heritage items, they were asked what they understood when they were called cultural heritage items. The codes, themes and frequencies obtained from the students' responses are given in Table 9.

Table 9**Cultural Heritage Items According to Student Views**

Codes	Theme	Participant	Frequency
Our Holidays Henna night and our weddings Hospitality Our traditions and customs Our Language Our religious items Our Meals	Tangible cultural heritage items	Kerem, Ahmet, Sude, Merve, Yaren, Mehmet, Yiğit Elanur, Yağmur, Ali	10
Our architectural structures	Intangible cultural heritage items	Kerem, Ahmet, Sude, Merve, Yaren, Mehmet, Yiğit Elanur, Yağmur, Ali	10
Total			20

When Table 9 is examined, the codes, themes and frequencies obtained from the students' perceptions of cultural heritage items are seen. The cultural heritage items belonging to the students are classified according to the themes of “Tangible cultural heritage items and Intangible cultural heritage items”. Students explain the cultural heritage items as “our holidays, henna nights and weddings, hospitality, traditions and customs, architecture, language, religion, food”. Merve said about our cultural heritage items: “Our traditional clothes, our daily lifestyles, the things we do on holidays, our games at weddings. while defining it as “, Kerem gave examples as “Holidays, weddings, food, clothes, handicrafts...”.

In order to reveal the students' opinions about Web 2.0 tools and the use of these tools in the social studies course, the students were asked their opinions about Web 2.0 tools. In addition, they were asked which of the Web 2.0 tools used in the course process they remembered. The code, theme and frequencies obtained from the answers are presented in Table 10.

Table 10
Opinions about Web 2.0 Tools

Codes	Theme	Participant	Frequency
To be fun and enjoyable	Help to	Mehmet, Yiğit	7
Includes images and videos	learn	Elanur, Yağmur, Ali, Kerem,	
Conducting exercises		Ahmet	
To be interactive			
Embodying the subjects			
To ensure permanent learning			
Teaching with games	Making	Sude, Merve, Elanur, Yağmur, Ali,	10
To be fun and enjoyable	learning fun	Kerem, Ahmet Mehmet, Yiğit	
Total			17

When Table 10 is examined, it is seen that the participating students expressed positive opinions about Web 2.0 tools. Students find Web 2.0 tools fun. The fact that these tools contain visuals and videos, conduct exercises, teach with games, and are interactive are positively received by students. Ali expressed his views on this topic that the courses have settled better in my visual memory with the many images and videos included in the Web 2.0 tools, while he gave examples of the Canva, Wordwall, Khoot applications that I remember from the Web 2.0 tools. Mehmet gave his opinions as follows: "In short, it was a nice, fun process, there were many applications, I remember Canva, Prezi, Khoot, Wordwall applications as examples of Web 2.0 tools." he expressed his thoughts in the form of.

After the students' opinions against Web 2.0 tools were put forward, they were asked what they wanted to be different during the course in order to determine whether they had different wishes for this process. At the end of the interviews, it was seen that the students had a positive attitude towards the process, while some students stated that they wanted more games, applications and activities in the process. Kerem's views on the process "The lesson process was fun, I wish there were more activities." while expressing it in the form, Mehmet said, "We did some nice activities in class, but I would like to solve more questions." he expressed himself in the form. In order to determine whether the use of Web 2.0 tools during the social studies course creates any awareness of this course and the use of technology, "Has the use of Web 2.0 tools during the course created any awareness of the use of social studies and technology for you?" the question has been posed. From the responses obtained, it was determined that students created a positive awareness of both the social studies course and technological tools, and increased their interest in issues related to cultural heritage. Yağmur's views on this question "I learned different technological tools and I wanted to use them, my interest in the lesson increased." while expressing it in the format, Yiğit said, "I was only playing games and watching videos from the computer, I can actually do different applications in games for lesson purposes." he has expressed himself in the form of.

In order to determine whether the participating students would like to use Web 2.0 tools in other learning areas in the social studies course, we asked them, "If you wanted to use Web 2.0 tools in other learning areas of the social studies course, how would you use them?" the question is managed. According to the findings obtained, it has been seen that students also want to use these tools in different learning areas. Ahmet, one of the participants, gave his thoughts as follows: "People can be in the field of learning about Places and Environments, as well as Science, Technology and Society. while expressing his views as "Mehmet, who wants these tools to be used in all learning areas of the course, said, "I think every learning area can be. Because we can solve different questions at the end of all of them." he expressed it in the form. The aim of the social studies course is to reveal the effectiveness of Web 2.0 tools in teaching cultural heritage issues, the themes obtained from the student responses are presented in Table 11.

Table 11**The Contribution of Web 2.0 Tools to the Teaching of Cultural Heritage Issues**

Codes	Theme	Participant	Frequency
Introduction of cultural heritage items Drawing attention to cultural heritage items Introducing the cultural heritage with visuals and videos Introducing the works of the past	Introduction of cultural heritage items	Mehmet, Yiğit Elanur, Yağmur, Ali, Kerem,Ahmet, Sude,	8
Introducing different cultures Introducing practices belonging to other cultures	Introducing different cultures	Sude, Merve, Elanur, Yağmur, Ali,	5
To make the elements of cultural heritage concrete	Embodying cultural heritage issues	Kerem,Ahmet Mehmet, Yiğit	4
	To ensure permanent learning	Mehmet, Yiğit Elanur,	3
Total			20

Table 11 shows the contribution of Web 2.0 tools to the teaching of cultural heritage issues according to students. With the answers received from the students, the themes of “Introducing cultural heritage elements, Introducing different cultures, embodying cultural heritage issues, Ensuring permanent learning” were reached.

Students expressed the contribution of Web 2.0 tools to the teaching of cultural heritage issues in the direction that Web 2.0 tools introduce different cultural heritage elements, cultures and artifacts of the past, draw attention to issues and reinforce issues with different activities. Ali's views on the subject “On the subject of cultural heritage, it allowed me to see the visuals of many works or applications belonging to our past. while expressing her thoughts in the form of ”, Merve expressed the words “We have compared with different different cultures”.

In order to determine whether Web 2.0 tools have led to any changes in student behavior, they were asked, “What do you pay attention to in your behavior related to cultural heritage after the educational applications that have been implemented?” the question has been asked. After the interviews, it was found that the students' interest in cultural heritage and its elements increased. Merve's views on the question “My frequent hearing about the concept of cultural heritage has increased my interest in it. I would like to research our cultural heritage and learn more,” he expressed his thoughts. Kerem said, “My interest has increased, especially in our culture and the importance of our language. I realized that we need to protect our Turkish language better.” has expressed increasing interest in cultural heritage in the form of. In order to determine whether they encountered any problems during the course process used by Web 2.0 tools, “What kind of difficulties did you encounter while using Web 2.0 tools during the course?” the question has been posed. In general, students stated that they did not experience any difficulties, while some students stated that some minor problems occurred due to the Internet infrastructure during the course. Ahmet's views on the process “There is no big problem that I remember, once the Internet was frozen in the classroom, the video did not progress. while expressing her opinion in the form of ”, Ela nur said, “Actually, I didn't have much problems. There was only one time the internet went out in the classroom, then we had a small problem.” he expressed his thoughts in the form of.

As a result of the quantitative and qualitative data obtained, it is seen that these data support one another. It was found that the students of the experimental group were able to define culture and cultural heritage, express the elements of cultural heritage. As a result of these data, it is seen that Web 2.0 tools improve the academic achievements of students while at the same time helping to transfer cultural heritage topics and concepts. While the increase in success levels was revealed with numerical data, it was supported in more detail with qualitative data.

Discussion & Conclusion

Discussion, Conclusions and Recommendations

In this study, where the effect of Web 2.0 tools in cultural heritage education was investigated, it was found that there was a significant difference between the latest tests applied as a result of the experimental procedure and those based on Web 2.0 tools in favor of the experimental group. Accordingly, it has been concluded that the use of Web 2.0 tools in the social studies course has a positive impact on cultural heritage education. Merç (2017) stated that Google Earth application, which is one of the Web 2.0 tools, Öner (2017) and Domestic (2018) EBA application, Demir (2019) digital stories, Tak and Demir (2019) software tools, Azi (2020), Aslan and Çakmak (2021) augmented reality applications, Çelik (2021) digital story tools increase the success in social studies course. Kırımlı and Demirezen (2022) stated that in addition to increasing the students' interests, motivation and achievements, Web 2.0 tools encourage students to be curious, research and solve problems. Sevingen (2022) stated that Web 2.0 tools increase the level of digital citizenship and academic achievement. Öner (2022) stated that Web 2.0 tools such as video, animation, Kahoot, Voki, Plickers attract students' interest in the course and support their learning in social studies courses. According to the basic principles of inclusive education, it has been revealed that it is necessary to actively use Web 2.0 tools in order for students to become active. Kurtdele Fidan and Yazıcı (2023) stated that Web 2.0 tools attract students' interest and increase the permanence of information.

While Byrne (2009) revealed the effect of Web 2.0 on learning, Terrell, Richardson and Hamilton (2011) revealed the effect of Web 2.0 tools on success. In the research, data have been revealed that Web 2.0 technologies facilitate cooperation and communication. Wanago (2013) similarly stated in his study that Web 2.0 tools are important in providing cooperation and sharing. Pausé and McCarroll have revealed the role of Web 2.0 tools in maintaining communication and cooperation in the study conducted by Elizabeth (2022).

Looking at the results obtained from student opinions, which is another stage of the study, it was seen that the use of Web 2.0 tools in cultural heritage education creates awareness for students to learn culture and culture-related concepts, while students give examples from their daily lives when explaining these concepts. As a result of the interviews, data on the impact of Web 2.0 tools on the transfer of cultural heritage were revealed. Similarly, Cao, Srirama, et al., (2006) revealed the contribution of social software and mobile tools to the transfer of cultural heritage; while Barak, Herscovitz, Kaberman and Dori (2009) explained the role of Web 2.0 tools in the transfer of cultural heritage. Kılıç (2019) presented examples of the transfer of cultural heritage through the media and mentioned the importance of transferring cultural heritage to new generations through mass media. García-Santiago and Olvera-Lobo (2020), García-Santiago and Olvera-Lobo (2021) have revealed the use of social media and Web 2.0 tools in the field of cultural heritage education.

When students make definitions about the concept of culture, it has been seen that they define it as "all kinds of practices that reflect our customs, customs and traditions and distinguish us from other societies". Students have used the concepts of "our holidays, henna nights, weddings, hospitality, customs and traditions, architectural structures, language, religious elements and food" cultural heritage items. Deveci (2009) while defining the concept of culture in interviews with prospective teachers; it has been observed that items such as weddings, henna nights, clothes, holidays, works of art, historical artifacts have been used. According to the student opinions obtained in the study conducted by Avcı (2014), similarly, students defined culture as life products from the past, traditions, customs, games, holidays and weddings. Türkcan and Bozkurt (2015) revealed the elements that elementary school students use when defining the concept of culture in their minds. When students define this concept, it is similar to the literature; they have benefited from cultural items such as local dishes, museums, clothes, artistic products, holidays and music.

As another result, it has been seen that Web 2.0 tools increase students' interest in technological tools and they are willing to use these tools for studying. In addition, students related to the social studies course process with Web 2.0 tools; they stated that they consider the process to be an impressive and enjoyable process that contributes to permanent learning, visuals and videos contribute to the lesson,

exercises help the permanence of information, embody abstract topics. In the field of cultural heritage education, Web 2.0 tools; it has been concluded that it helps to introduce cultural heritage items and different cultures, reinforce topics with exercises and activities, introduce cultural heritage items and artifacts with visuals.

Şenyurt and Şahin (2022) stated that Web 2.0 tools help students to ensure active participation in the lesson and to learn by having fun. In geography education, Chinesiz and Özdemir (2021) stated that Web 2.0 tools increase academic achievement, while Yıldırım (2023) revealed the contribution of Web 2.0 tools to field education. Yavuz (2023) emphasized that Web 2.0 tools in the field of religious culture and moral knowledge attract students' attention and help them to learn permanently. Turkish Turkish education for the use of Web 2.0 tools for Mete and Batıbay, (2019) in the Turkish course of the Web 2.0 tools of the Khoot application to the students' motivation to reveal the effect of the Learnin Apps, one of the Web 2.0 tools in Montenegro and Strange (2021) in Turkish lessons revealed the effect of learning and reinforcement of what is learned. In addition, the study conducted by Tenceci (2020) shows the awareness of Web 2.0 tools by Turkish teachers and how they can be used in grammar lessons. Regarding the problems experienced during the process, some students stated that the internet connection was slow in the lesson, and there were problems in advancing the video. In addition, it has been seen that Web 2.0 technologies lead to a change in student behavior regarding cultural heritage. For example, students were eager to introduce and recognize their own cultural elements. Students' awareness of protecting cultural heritage artifacts has increased. Students expressed their opinions that there should be more exercises and games with course content during the course conducted with Web 2.0 tools. Social studies education more space can be given to the use of Web 2.0 tools in the transfer of cultural heritage. For the videos and visuals to be used during the course, attention can be paid to the Internet connection infrastructure of the classroom, physical characteristics such as sound, light. Activities developed with Web 2.0 tools related to other learning areas and achievements of the social studies course can be included. With the use of Web 2.0 tools, there have not been many numbers in the field of social studies education. For this issue; Web 2.0 tools can contribute to the acquisition of values, skills and concepts contained in the social Studies course, by conducting studies in different learning areas at different grade levels, by conducting research on the effectiveness of Web 2.0 tools. Studies can be conducted to investigate the impact of different tools and activities in cultural heritage education. Surveys and interviews can be conducted to reveal teachers' Web 2.0 tools and the level of use of these tools in the course. Introductory studies can be made for students and teachers about the use of Web 2.0 tools in the social studies course, or books or videos can be prepared.

Author Contribution Rates

The authors contributed equally to this work.

Ethical Statement

All the rules contained in the "Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive" have been followed and none of the "Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics" contained in the second part of the directive have been carried out.

Conflict of Interest Statement

The authors declare that there is no conflict of interest with any institution or person within the scope of the study.

Türkçe Sürümü

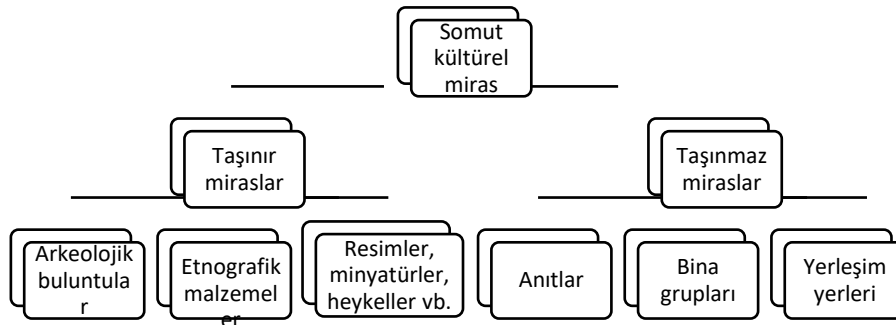
Giriş

Toplumsal birlikteliğin sağlanmasında ve bireyler arası ilişkilerin sağlıklı biçimde kurulmasına yardımcı olan kültürel unsurlar sayesinde bireyler kendilerine ait kimliklerini oluşturabilmektedir. Birden fazla unsurdan oluşan kültürü tek bir boyut il ele alıp basit bir biçimde ifade etmek yeterli değildir. Kültür toplumlara ait olan, zaman içinde o toplum ile bütünleşmiş, fiziksel, soyut ya da somut her türlü varlıkların birleşiminden meydana gelmektedir (Uçar, 2014). Toplumda yer alan üyelerin bir araya gelmesine yardımcı olan, birleştirici özelliği ile dikkat çeken kültür; insanoğlu tarafından ortaya konulan her ürün olarak tarif edilmektedir (Yeşilbursa, 2011). Mimari, edebiyat, sanat, tarih, inanç, gelenek görenek gibi her türlü özelliği içinde barındırabilen kültür toplumda yer alan bireylerin kişilik oluşumlarına ve onların aidiyetlik duygusu kazanmasına yardımcı olmaktadır. (Karip, 2012; Ivon ve Kuscevic, 2013). Bu kavram UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu) tarafından “halkın gelenekleri ve ifade biçimleri, dünyadaki varlığını göstermenin en etkili yolu” ifadesi ile tanımlanmış ve en genel ifade ile kültür; “bir toplumu tanımlayan, maddi manevi özelliklerin bileşiminden meydana gelen, insanların haklarını, değerlerini, gelenek, görenek ve inançlarını içeren bir olgu” olarak ifade edilmiştir (UNESCO, 1982; UNESCO, 1992, s.12). Yapılan tanımlardan kültürün birden çok ögeyi içinde barındırdığı, yalnızca günlük yaşam aktiviteleri, gelenek ve görenek uygulamaları şeklinde basite indirgenemeyeceği, toplumlara ait; soyut, somut, maddi, manevi her türlü unsura vurgu yapabilen yelpaze bir kavram olduğu görülmektedir.

Kültürel unsurlar zaman içinde birikerek geçmişten günümüze kadar ulaşmaktadır. Tarihsel süreçte bize kadar gelen her türlü duygu, düşünce, kalıntı ya da olgular kültürel miras olarak ifade edilmektedir (Lowenthal, 2005). Kültürel miras; toplumların öz değerlerini yansıtan ve bir toplumun diğerinden ayrılmasına yardımcı olan bütündür (Çakmak, 2020, s.156). İnsanların bu yaşamdaki varlıklarının birer kanıtı olan kültürel miras öğeleri, insanoğlunun geçirdiği süreçteki birikimleri, zenginlikleri ve zamana karşı duruşunu ifade eden varlıklardır (Çankaya, 2008). Kültürel miras öğeleri sayesinde önceki toplumların yaşayış biçimleri, düşünme tarzları, geçirmiş olduğu evreleri, toplumsal özellikleri ve tecrübeleri görülebilmektedir. UNESCO tarafından 17 Ekim 2003 tarihinde Paris’te imzalanan Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi’nde; kültürel miras somut ve somut olmayan kültürel miras (SOKÜM) olarak ikiye ayrılmıştır. Somut kültürel miras öğeleri ise “taşınır” ve “taşınmaz” olarak kendi içinde sınıflandırılmıştır (UNESCO, 1972) Somut kültürel miras öğeleri Şekil 1’de yer almaktadır.

Şekil 1

UNESCO Tarafından Belirlenen Kültürel Miras Öğeleri

Şekil 1’de UNESCO’nun belirlemiş olduğu somut kültürel miras öğeleri yer almaktadır. Somut kültürel miras öğeleri kendi içinde taşınır ve taşınmaz kültürel miras unsurları olarak iki ana başlığa ayrıldığı görülmektedir. Taşınır kültürel miras öğeleri; buluntular, etnografik malzemeler, heykel, tiyatro, müzik, minyatür, resim dans, yapı, film ve edebiyat gibi sanat eserlerinden oluşurken, taşınmaz kültürel miras unsurları ise; anıtlar, bina grupları ve yerleşim yerlerinden oluşmaktadır (Darçın Şahin, 2010).

Önceki nesillerden bize kalan kültürel miras öğeleri eğitim yoluyla gelecek kuşaklara aktarılmaktadır. Kültürel miras eğitimi; resmi eğitim kurumları ya da toplumsal araçlarla kültürel unsurların, davranış biçimlerinin ve yaşam kalıplarının gençlere aktarılmasıdır (Srivastava, 2015). Bir toplumun devamlılığını sağlama da ve kültürel öğelerin gelecek nesile bozulmadan aktarılmasını da kültürel miras eğitimi önemlidir (Saraç ve Arıkanç, 2010, s.47-48; Taşdemir, 2018, s.8).

Kültürel miras öğelerinin korunması, yaşatılması ve aktarılması ancak eğitim ile mümkündür. Kültürel miras eğitimi kültürel öğelerin her açıdan öğretilmesini kapsamaktadır (Avcı, 2014). Kültürel miras eğitimi sürecinde önemli rol alan derslerden biri de sosyal bilgiler dersi. Bireylerin toplumsal varoluşunu gerçekleştirmeyi amaçlayan bu ders bilinçli, mantıklı düşünebilen, sorumluluk sahibi vatandaşlar yetiştirilebilmek için farklı sosyal bilim dallarından almış olduğu bilgileri bireylerin yaş seviyelerine uygun hâle getirip onlara sunmaktadır (Garcia ve Michaelis, 2001; Miles, 2021). Sosyal bilgiler dünyada yer alan diğer toplumların kültürlerini bize tanıtırken aynı zaman da Türk kültür öğelerinin tanıtılması ve bu öğelere duyarlılık kazandırılması için uygun koşulları sağlamaktadır (Öztürk, 2015; Taşdemir, 2018). Sosyal bilgiler dersi, öğrencilere kültürel miras eğitimi ile kültürel öğelerin korunması ve bu öğelerin nesillere aktarılması, bireylere kimlik bilincinin kazandırılmasında yardımcı olmaktadır (Gürel ve Çetin, 2018, s.35). Yirminci yüzyıldan beri kültürel miras aktarımında önemli rol oynayan sosyal bilgiler bu süreçte öğrencilerin dikkatlerini çekmeye ve öğrencilere onların yaşamlarıyla ilişkili, gerçekler ile bağ kurabilen bütüncül bir eğitim sunmaya dikkat etmelidir. Kültürel miras eğitiminin kalıcı ve etkili olması ancak bu sürecin öğrenci yaşantısıyla ilgili olduğunda mümkün olacaktır. (Avcı, 2014, s.118).

Sosyal bilgiler dersi kültürel miras eğitimi sürecinde farklı yollardan yararlanmaktadır. Örneğin; öğrencilerin anlamlı yaşantılar oluşturabilmesi için aktif öğrenme teknikleri kullanmakta, sınıf dışı ortamlara geziler yapılmakta, ders süreci görseller, kalıntılar ya da edebi ürünler ile desteklenmektedir. Ayrıca günümüzün ihtiyaçlarına uygun olarak teknolojik araçlardan yararlanılarak bireylere ders içinde zengin yaşantı ortamları sunulmaktadır. Öğrenciler farklı dijital ortamlarda hem kendi hem de farklı toplumların kültürel özellikleri, öğelerini tanıma fırsatı yakalamaktadır. Bu sayede sınıf içinde öğrenciler birden fazla deneyim sağlanmaktadır (Jancic ve Hus, 2018; Zhabykbayeva, Sanay, vd., 2021; Sariyatun, Suryani vd., 2021). Sınıf içinde yararlanılabilecek teknolojik araçlardan biri de Web 2.0 araçlarıdır. İnsanlara içerik üretme, paylaşma, değiştirme, iletişim kurma gibi birçok fırsat sunan bu araçlar ders sürecinde de öğrencilerin kalıcı ve etkili öğrenmesine yardımcı olmakta, gerçek yaşam deneyim deneyimleri sunmakta, diğer arkadaşları ve öğretmeni ile etkileşim sağlamasını kolaylaştırmaktadır (Karaman, Yıldırım ve Kaban, 2008; Fitchett ve Meuwissen, 2018; Güneş, Ayantaş, Güneş vd., 2021). Sosyal bilgiler dersinde soyut kavramların daha kalıcı biçimde öğretilmesinde, ulaşım imkânı zor olan kültürel miras öğelerinin Web 2.0 araçlarıyla daha ulaşılabilir hâle gelmesinde, farklı kültürel uygulamalar ve öğelerin tanıtılmasında Web 2.0 araçları yarar sağlamaktadır.

Alan yazınında sosyal bilgiler dersinde kültürel miras eğitimi ile öğretmen ve öğrenci görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan çalışmalara (Gürdoğan Bayır ve Çengelci Köse, 2019; Özlek, 2019; Azrak ve Yalçınkaya, 2020; Demirezen ve Aktaş, 2020; Göksu, 2021; Sevingen, 2021; Atılkan, 2022; Kartal, 2022), ders kitaplarında ve öğretim programında kültürel miras öğelerinin belirlenmesi amaçlayan çalışmalara (Çengelci, 2012; Gürkan, 2015; Çengelci Köse ve Kekeç, 2019; May 2019; Ateş, 2021; Kaplan ve Öner, 2022), eylem araştırması ile yürütülen çalışmaya (Sağ, 2018) ve yarı deneysel yöntemle araştıran çalışmaya (Dönmez ve Yeşilbursa, 2014) rastlanılmıştır. Ayrıca sosyal bilgiler eğitimi ve Web 2.0 araçlarının kullanımı ile ilgili çalışmalara (Almalı ve Yeşiltaş, 2020; Çelik, 2020; Balcın ve Çalışkan, 2021; Tünkler, 2021; Gencer ve Gezer, 2022; Kırımlı ve Demirezen, 2022; Öztürk, 2022; Yıldırım, Tanrıkulu ve Ablak, 2022; Balcı, 2023) ulaşılmıştır. Yapılan alan yazını tarama sonucunda “Sosyal bilgiler” dersi kültürel miras eğitimi Web 2.0 araçlarının kullanımına dair herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Çalışma sürecinde farklı Web 2.0 araçları kullanılmış ve çalışma karma yöntem araştırması ile yürütülmüştür. Bu özellikler araştırmanın özgünlüğünü ve önemini arttırmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı 6. sınıf sosyal bilgiler dersinde kültürel miras konularının öğretiminde Web 2.0 araçları kullanımının etkisini ortaya koymaktır. Bu temel amaca bağlı olarak araştırmanın alt amaçları şunlardır:

- Web 2.0 araçlarına dayalı olarak geliştirilen kültürel miras eğitimi etkinlikleri deney grubu öğrencilerinin akademik başarıları üzerinde etkili midir?
- Web 2.0 araçlarına dayalı olarak geliştirilen kültürel miras eğitimi etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencileri uygulama sürecini nasıl anlamlandırmaktadır?

Yöntem

Araştırma Modeli

6. Sınıf sosyal bilgiler dersinde kültürel miras konularının öğretiminde Web 2.0 araçlarının etkisini ortaya koymayı amaçlan bu çalışma karma yöntemle yürütülmüştür. Karma yöntem araştırmalarında nicel ve nitel yaklaşımlar birlikte ele alınmakta, birden fazla veri kaynağı elde edilerek konunun farklı yönleri ortaya konulmaktadır. Aynı zamanda derinlemesine bilgi sunan yöntem sayesinde araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliği arttırılmaktadır (Caracelli ve Greene, 1993; Yıldırım ve Şimşek, 2018). Çalışmada karma yöntem araştırmalarından gömülü karma desen kullanılmıştır. Gömülü desende çoğunlukla araştırmalar nicel yaklaşım odaklı olup ikincil yöntem olarak nitel desenden yararlanılmaktadır. Nicel yolla elde edilen veriler nitel verilerle daha anlamlı getirilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Gömülü desenin kullanıldığı deneysel araştırmalarda ilk olarak ön test uygulanıp veriler çözümlenir, ardından nitel veriler elde edilip çözümlenir ve son test uygulanarak elde edilen veriler ile uygulanan deneysel sürecin etkisi belirlenir. Son aşamada ise nitel ve nicel veriler birlikte yorumlanır (Creswell, 2019). Bu çalışma nicel yöntem ağırlıklı olduğundan, ayrıca deneysel işlemler ve nitel verilerden elde edilen sonuçların birlikte yorumlanmasından dolayı araştırmada gömülü karma desen kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Ardahan il merkezinde yer alan bir devlet okulunda öğrenim görmekte olan 59 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. İlk aşamada katılımcılar ölçüt örneklem ile seçilirken ardından deney ve kontrol grupları rastlantısal yollarla seçilmiştir. Uygulamanın yürütülmesi için sınıf mevcudunun yeteri sayıda olması, uygulamayı yürütecek olan sosyal bilgiler öğretmenin gönüllü olması, okul alt yapısında internet bağlantısının olması ölçüt olarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesi aşamasında sosyal bilgiler öğretmenin görüşleri alınarak rastlantısal biçimde gruplar belirlenmiştir. Süreç sonunda deney grubu öğrencileri ile görüşme yapmak amacıyla gönüllük esaslı olmak üzere 5 kız 5 erkek toplam 10 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yürütülmüştür. Toplam sınıf mevcudu da göz önüne alınarak yalnızca gönüllü öğrenciler ile görüşmeler yapılmış, cinsiyete göre görüş sayılarının benzer olmasına dikkat edilmiştir.

Kullanılan Veri Toplama Araçları

Araştırmanın amacına bağlı olarak farklı veri toplama araçları ile veriler elde edilmiştir. Araştırmanın nicel boyutunda kullanılan Kültürel Miras Eğitimi Akademik Başarı Testi araştırmacı tarafından hazırlanmış, geçerlik ve güvenilirlik analizleri orataya konulmuştur. Başarı testinin hazırlanmasında ilk olarak çalışmanın asıl grubundan farklı 125 altıncı sınıf öğrencisi ile testin pilot çalışması yürütülmüştür. Pilot çalışma öncesinde test 25 çoktan seçmeli sorudan oluşmaktadır. Ancak pilot çalışma ile yapılan analizler, güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları sonucu test maddeleri 20 çoktan seçmeli soru belirlenmiştir. Nitel verilerin elde edilmesinde yarı yapılandırılmış görüşme formlarından yararlanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ile daha esnek bir süreçte önceden hazırlanan sondaj sorular ile derinlemesine veriler elde edilebilmektedir (Türnüklü, 2000). Başarı testine ait güvenilirlik ve ayırt edicilik indeksleri Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1*Pilot Çalışma Sonrası Başarı Testinin Madde Analiz Çizelgesi*

Test Maddeleri	Dü	Da	pj	Güçlük	rj	Ayırt edicilik
	16	6	0,32	Orta	0,29	Düzeltilmeli
Madde 1	12	12	0,35	Orta	0*	Atılmalı
Madde 3	29	12	0,60	Kolay	0,34	İyi
Madde 4	13	7	0,29	Zor	0,17*	Atılmalı
Madde 5	14	3	0,25	Zor	0,32	İyi
Madde 6	24	12	0,52	Orta	0,35	İyi
Madde 8	5	6	0,16	Çok zor	0,029*	Atılmalı
Madde 7	18	7	0,36	Orta	0,31	İyi
Madde 9	24	13	0,54	Orta	0,32	İyi
Madde 10	21	7	0,41	Orta	0,41	Mükemmel
Madde 11	17	13	0,60	Kolay	0,11*	Atılmalı
Madde 12	28	5	0,48	Orta	0,67	Mükemmel
Madde 13	30	8	0,55	Orta	0,64	Mükemmel
Madde 14	34	12	0,67	Kolay	0,64	Mükemmel
Madde 15	24	9	0,48	Orta	0,44	Mükemmel
Madde 16	9	6	0,22	Zor	0,08*	Atılmalı
Madde 17	24	10	0,5	Orta	0,41	Mükemmel
Madde 18	22	5	0,39	Orta	0,5	Mükemmel
Madde 19	25	7	0,47	Orta	0,52	Mükemmel
Madde 20	29	5	0,5	Orta	0,70	Mükemmel
Madde 21	18	4	0,64	Orta	0,41	Mükemmel
Madde 22	23	8	0,45	Orta	0,44	Mükemmel
Madde 23	20	10	0,44	Orta	0,29	Düzeltilmeli
Madde 24	24	6	0,44	Orta	0,52	Mükemmel
Madde 25	17	4	0,30	Zor	0,38	İyi

Tablo 1’de Kültürel Miras Eğitimi Akademik Başarı Testi’ne ait güvenilirlik ve ayırt edicilik indeksleri yer almaktadır. Madde güçlük indeksleri incelendiğinde test maddeleri arasında kolay, orta, zor ve çok zor düzeyde soruların yer aldığı görülmektedir. Ayrıca madde ayırt edicilik indekslerine ele alındığında bazı test maddelerinin testten çıkarılması gerekmektedir. Teste yer alan 2. maddenin ayırt edicilik indeksinin 0, 4. maddenin ayırt edicilik indeksinin 0,17, 8. maddenin ayırt edicilik indeksinin 0,029, 11. maddenin ayırt edicilik indeksinin 0,11 ve 16. maddenin ayırt edicilik indeksinin 0,08 değerinde olduğundan dolayı bu maddelerin testten çıkarılmasına karar verilmiştir. Ayrıca yeterli düzeyde ayırt ediciliği olmayan test maddeleri düzenlenmiştir. Gerekli düzenlemelerin ardından başarı testinin madde sayısı 20 çoktan seçmeli soru olarak belirlenmiştir. Başarı testinin kapsam geçerliğinin belirlenme aşamasında uzman görüşlerine

başvurulmuş, sorular hazırlanırken, kazanımların kültürel miras konuları ile ilişkisi ve konunun içeriği göz önüne alınmıştır. Kapsam geçerliliğine ait belirtke tablosu Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2**Başarı Testi Kapsam Geçerliliği Belirtke Tablosu**

Öğrenme alanı	Kazanım	Soru No
Birey ve Toplum	SB.6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.	5
	SB.6.1.2. Sosyal, kültürel ve tarihî bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder.	2,4,5,6,7,8,9,11,14,16
	SB.6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları sorgular.	2,16
	SB.6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.	8,16
	SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.	8,
Kültür ve Miras	SB.6.2.1. Orta Asya’da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	1,3,17,18
	SB.6.2.2. İslamiyet’in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar.	12,17,18,20
	SB.6.2.3. Türklerin İslamiyet’i kabulleri ile birlikte siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda meydana gelen değişimleri fark eder.	12,13,17,18,19,20
	SB.6.2.4. Türklerin Anadolu’yu yurt edinme sürecini XI ve XIII. yüzyıllar kapsamında analiz eder.	13,15,19
	SB.6.2.5. Tarihî ticaret yollarının toplumlar arası siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerdeki rolünü açıklar.	15

Başarına testine ait kapsam geçerliliği belirtke tablosu incelendiğinde başarı testinde sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan Birey ve Toplum ile Kültür ve Miras öğrenme alanlarına ait her kazanımla sorunun yer aldığı görülmektedir.

Bir diğer veri toplama aracı ise yarı yapılandırılmış görüşme formlardır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler sayesinde görüşme süreci daha esnek geçmekte, görüşme öncesi hazırlanan sorular görüşme sırasında duruma göre farklı sondaj sorular ile desteklenebilir (Türnüklü, 2000, s.550). Süreçte görüşmecinin vereceği tepkilere göre açık uçlu sorularla ilişkili olarak farklı sorular eklenebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.110). Sosyal bilgiler öğretmeni ve deney grubunda uygulama sonrası gönüllü katılımcılar için öğretmen ve öğrencilere ayrı ayrı olmak üzere iki farklı görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formlarındaki sorular; karşılaşılan sorunlar, öğrenci ve öğretmen tutumları gibi sürece ilişkin görüşleri genel olarak yansıtabilecek biçimdedir. Öğrenciler için hazırlanan görüşme formunun ilk aşamasında öğrencilere ilişkin bilgiler yer almıştır. Hazırlanan sorular üç sosyal bilgiler ve iki Türkçe öğretmeninden yardım alınarak tamamlanmış ardından uzman görüşüne sunulmuştur. Geri dönütler sonrasında formda yer alan bazı soruların benzerlik gösterdiği, bazılarının ise öğrenci seviyesine uygun olmadığı ve karmaşık yapıda olduğu belirlenmiştir. Yapılan dönüt ve düzeltmeler sonucunda görüşme formundaki 14 olan soru sayısı 11’e düşürülmüş, diğer sorular ise dil ve düzey bakımından revize edilmiştir. Görüşme formundaki sorular; öğrencilerin öğrenmiş oldukları kültür ve kültürel miras varlıkları, Web 2.0 teknolojilerinin kullanıldığı ders süreci, süreçte karşılaşılan sorunlar, Web 2.0 araçlarının etkililiği gibi tüm sürece ilişkin bilgi ve görüşleri ortaya çıkarabilecek şekilde oluşturulmuştur.

Uygulamayı yürüten sosyal bilgiler öğretmeni ile yapılan görüşme formu hazırlanırken ilk kısımda kişisel bilgilere yer verilmiş, diğer kısımda ise öğretmenin deney sürecine ilişkin olarak; Web 2.0 araçlarının ders sürecindeki kullanımı, etkililiği, Web 2.0 araçlarının öğrencilerin kullanma düzeyleri, hazırlanan ders planlarına dair görüşleri ortaya çıkaracak sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular tez danışmanı ile yapılan görüşmeler sonucunda revize edilerek son hâli verilmiştir.

Uygulama Süreci

Ders planları, başarı testi, görüşme ve gözlem formlarının hazırlanması ile araştırmancının uygulama sürecine geçilmiştir. Uygulama yürütücüsü sosyal bilgiler öğretmeni ile uygulama öncesinde görüşülmüş, sürecin ilerleyişi hakkında bilgilendirilme yapılmıştır. Deneysel işlem öncesinde 29 katılımcıdan oluşan deney grubuna ve 30 katılımcıdan oluşan kontrol gruplarına Kültürel Miras Eğitimi Akademik Başarı Testi uygulanmıştır. Ardından Birey ve Toplum, Kültür ve Miras ünitelerine ait olan on ders kazanımı ile ilgili ders planları deney grubuna 12 Eylül 2022 – 04 Aralık 2022 tarihleri arasında on bir hafta süreyle ve otuz üç ders saati içinde uygulanmıştır. Uygulama sürecine ilişkin bilgiler Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3

Uygulama Süreci

Hafta	Kazanım	Kullanılan Web 2.0 aracı
1. Hafta	Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.	Canva
2. Hafta	Sosyal, kültürel ve tarihî bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder.	Storyjumper ve myQuiz
3. Hafta	Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları sorgular.	Wordpress ve Wordwall
4. Hafta	Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.	Wisemapping, Khoot ve Youtube
5. Hafta	Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.	Classroomclipboard ve Padlet
6. Hafta	Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur	Youtube, Google Earth, eStory ve Socrative
7. Hafta	Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur	Youtube, Google Earth, eStory ve Socrative
8. Hafta	İslamiyet'in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar.	Prezi ve Kahoot
9. Hafta	Türklerin İslamiyet'i kabulleri ile birlikte siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda meydana gelen değişimleri fark eder.	Show Zoho ve Wordwall
10. Hafta	Türklerin Anadolu'yu yurt edinme sürecini XI ve XIII. yüzyıllar kapsamında analiz eder.	Animoto ve Wordwall
11. Hafta	Tarihî ticaret yollarının toplumlar arası siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerdeki rolünü açıklar.	Thinglink ve Quizizz

Tablo 3'te uygulama sürecine ilişkin ayrıntılı bilgiler yer almaktadır. On bir hafta süren uygulama aşamasında Canva, Storyjumper ve myQuiz, Wordpress ve Wordwall, Wisemapping, Khoot ve Youtube, Classroomclipboard, Padlet, Google Earth, eStory, Socrative, Prezi, Kahoot, Show Zoho, Animoto, Thinglink ve Quizizz Web 2.0 araçlarından yararlanılmıştır.

Veri Analizi

Araştırmada sürecinde elde edilen veriler araştırma desenine uygun olarak sıralı bir şekilde çözümlenmiştir. İlk olarak nicel veriler çözümlenmiş ardından nitel veriler ele alınmış sonrasında iki veri türü harmanlanıp yorumlanmıştır. Nicel verilerin çözümlenmesinde SPSS paket veri programından yararlanılmış ilk olarak deney ve kontrol gruplarına ait normallik değerlerinin belirlenmesi için Shapiro-Wilk, Skewness-Kurtosis (Çarpıklık-Basıklık) ve Kolmogrov-Smirnov testi değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlardan yola çıkarak verilerin analizinde hangi tür testlerin kullanılacağına karar verilmiştir (Alpar, 2016, s.36; Büyüköztürk, 2017, s.42). Normallik değerlerine ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4

Normallik Değerlerine İlişkin Bilgiler

Gruplar	Shapiro-Wilk	Kolmogrov-Smirnov	Çarpıklık	Basıklık
Deney grubu	.010,	.022	0419	-.621
Kontrol grubu	.0245	.200	-.882	-.577

Tablo 4'te normallik

değerlerine ilişkin bilgiler yer almaktadır. Deney grubunda Shapiro-Wilk değeri, .010, Kolmogrov-Smirnov değeri, .022, çarpıklık değerinin, .419, basıklık değerinin -.621 sonucuna ulaşılmıştır. Kontrol grubunda ise, Shapiro-Wilk değerinin, .245 olduğu, Kolmogrov-Smirnov değerinin, .200 olduğu, çarpıklık oranının, .882 değerinde iken basıklık oranının, -.577 değerinde olduğu görülmüştür. Elde edilen verilerin aralık değerleri incelenmiş, çarpıklık ve basıklık değerlerinin normallik sınırları içinde yer aldığı görülmüştür. Çarpıklık ve basıklık değerleri +1,5 ile -1,5 arasında dağılım göstermesi gerekmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2015, s.688). Ayrıca test sonuçlarının normal dağılım gösterip göstermediğini anlamanın bir diğer yolu da Shapiro-Wilk testi sonucunda elde edilen p değerinin 0.5'ten büyük veya küçük olmasına bakılmasıdır. Test sonucundan elde edilen p değeri 0.5'ten büyük olması durumunda test puanlarının normal dağılım değerinde olduğu, bu değerden küçük olması halinde ise normal dağılım göstermediği sonucuna ulaşılmaktadır (Royston, 1983, s.118). Bu test değerleri sonucunda deney grubuna ait p değeri, 0.10, kontrol grubuna ait p ise, .245 olarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarına ait son test normal dağılım sonuçları Çarpıklık (Kurtosis) Basıklık (Skewness) -1.5 ve +1.5 değerleri arasında yer aldığından ayrıca; Kolmogrov-Smirnov verileri deney ve kontrol gruplarında 0.05 değerinin üzerinde olduğundan iki gruba ait son test sonuçlarının da normal dağılım gösterdiği kabul edilmiştir. Analizler sonucunda grup içi analizlerde bağımlı gruplar t-testi kullanılırken, farklı gruplar arasında yapılan analizlerde ise bağımsız gruplar (ilişkisiz gruplar) t-testinden yararlanılmıştır.

Nitel veriler ise içerik analizleri ile çözümlenmiş görüşmelerin çözümlenmesi sırasında öğrencilere rumuz isimler verilmiştir. Görüşme sorularına bağlı olarak elde edilen veriler kod, tema, frekans ve öğrencilere ait rumuz isimler ile sunulmuştur.

Etik Kurul Kararı

Bu çalışma Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulu, 25.03.2022 tarihi toplantısında alınan karar ve Ardahan İl Millî Eğitim Müdürlüğü (E-63784619-805-01-381495) tarafından verilen onay ile yürütülmüştür. Araştırmanın nicel boyutuna ilişkin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları büyük önem taşımaktadır. Veri toplama araçlarından olan başarı testine ilişkin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları veri toplama araçları kısmında ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Ayrıca deneysel aşamada ki bir diğer güvenlik tehdidi ise araştırmacının kendi hipotezlerinin doğrulanması için yanlı davranmasıdır (Rosenthal, 1963'ten akt. Gezer, 2020, s.45). Bu tehdidin ortadan kaldırılması için deney ve kontrol gruplarında uygulamayı araştırmacıdan farklı bir sosyal bilgiler öğretmeni yürütmüştür. Nitel boyutta araştırmacının inandırıcılığının arttırılması için ise araştırmacı uygulama sürecinin başından sonuna kadar uygulama öğretmeni, çalışma grubu öğrencileri ve okul personeli ile yakından uzun süreli ilişkiler kurmuştur. Ayrıca uygulama süreci sonunda katılımcı öğretmen ve gönüllü öğrenciler ile sürece yönelik inandırıcılığı arttıracak olan diğer bir yol ise veri çeşitliliğidir. Veri çeşitlemesi, veri toplama araçlarının çeşitlendirilmesi olarak

tanımlanmaktadır (Bogdan ve Biklen, 2007, s.45). Birden fazla veri toplama aracı ile veriler toplanarak araştırmanın inandırıcılığına katkı sağlanmıştır. İnanırlılığın sağlanmasındaki diğer bir yol ise uzmanlardan görüş ve yardım almaktır. Araştırma sürecinin en başından rapor yazım sürecine kadar alan içinden ve dışından birçok farklı uzmandan yardım alınmıştır. Elde edilen nitel veriler açık ve detaylı olarak betimlenmiş, ayrıca bulgular kısmında araştırma sürecine ait görüşme verileri doğrudan sunularak alıntılarla desteklenmiştir.

Bulgular

Çalışmanın bu kısmında elde edilen verilerin analizleri ile ulaşılan bulgular yer almaktadır.

Web 2.0 Araçlarına Dayalı Olarak Geliştirilen Kültürel Miras Eğitimi Etkinliklerinin Deney Grubu Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Etkileri

Web 2.0 araçlarına dayalı olarak geliştirilen kültürel miras eğitimi etkinliklerinin deney grubu öğrencilerinin akademik başarılarına etkileri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

Denev ve Kontrol Gruplarına Ait KMEAMT Ön Test Bağımsız Örneklem T-Testi Sonuçları

Gruplar	N	Mean	Ss	p
Deney	29	44	10	,310
Kontrol	30	46	12	

Tablo 5'te deneysel işlem öncesi kontrol ve deney gruplarına uygulanan ön test akademik başarı test sonuçları yer almaktadır. Kontrol grubuna ait test ortalaması 46 iken deney grubuna ait test ortalaması 44 değerindedir. Elde edilen bu değerler incelendiğinde p değerinin 0,05 değerinin üzerinde olduğu ve iki grup arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Deneysel işlem sonrasında Web 2.0 araçlarına dayalı olarak geliştirilen kültürel miras eğitimi etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ve mevcut öğretim programının uygulandığı kontrol gruplarına uygulanan son test başarı testlerine ilişkin bulgular Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6

KMABT Deney Ve Kontrol Gruplarına İlişkin İstatistiksel Sonuçlar

Grup	N	Mean	df	ss	t	p
Deney	29	85	57	10.9	12	,000
Kontrol	30	60.66	54	13.1	12	

Tablo 6'da deneysel işlem sonrası deney ve kontrol gruplarına ait bağımsız örneklem t testi sonuçları yer almaktadır. Tablo incelendiğinde deney grubuna ait test ortalaması 85 iken kontrol grubuna ait son test sonucu 60.66 şeklindedir. Elde edilen bu değerler $p=.000 < 0,05$ olduğundan anlamlı farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Başka bir ifade ile Web 2.0 araçları ile yürütülen kültürel miras eğitiminin deney grubu üzerinde olumlu yönde etkilediği görülmektedir. Sürecin deney grubu üzerindeki etkisinin ortaya konulması amacıyla Cohen d değeri hesaplanmıştır. Hesaplanan d değeri ,2.611 değerindedir. Elde edilen bu değer etki düzeyinin zayıf olduğunu ortaya koymaktadır ancak 0,2 değerindeki bir etkinin bile kuvvetli etki oluşturabileceği özel durumlar yer almaktadır (Kılıç, 2014).

Öğrencilerin Uygulama Sürece İlişkin Algıları

Araştırmanın nitel boyutunu oluşturan deney grubu öğrenci görüşlerine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır. İlk olarak öğrencilerin görüşlerine göre kültür kavramının ne ifade ettiği cevabının ortaya konulması amaçlanmıştır. Öğrenci cevaplarından elde edilen temalar Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7*Katılımcı Öğrencilere Göre Kültür Kavramı Temaları*

Kod	Tema	Katılımcı	Frekans
Günlük uygulamalarımız Ailemizde yaptığımız şeyler	Günlük hayatımızda ki her şey	Sude, Ali, Merve, Kerem, Yaren, Mehmet	6
Bize ait olan, sürekli yaptığımız uygulamalar	Toplumda var olan uygulamalar	Ali, Mehmet, Yağmur	3
Geçmişte yapılan ve günümüze gelen uygulamalar Eskiden olan her şey	Eskiden günümüze kalan her şey	Ahmet, Sude, Merve, Kerem	4
Toplumumuzda var olan gelenek ve görenekler El öpme, bayramlaşma gibi adetlerimiz	Gelenek, görenekler, Örf ve adetler	Yağmur, Ahmet, Ali	3
	Toplumların yaşayış şekilleri	Kerem, Ahmet	2
Sadece bize ait olan uygulamalar	Milletimizi diğerlerinden ayıran özellikler	Yiğit, Elanur,	2
Bizi bir araya getiren öğeler Birlikte yaptığımız şeyler	Toplumsal birlik, beraberlik	Elanur, Merve	2
Toplam			22

Tablo 7 incelendiğinde öğrencilere ait kültür kavramı; toplumda var olan uygulamalar, eskiden günümüze kalan her şey - gelenek, görenekler, örf ve adetler, toplumların yaşayış şekilleri, milletimizi diğerlerinden ayıran özellikler toplumsal birlik, beraberlik temaları ile ortaya konulmuştur. Kültür kavramını Ali “Kültür bence bize ait her şey demektir. Yani, atalarımızdan bu yana devam eden her şey olabilir.” şeklinde ifade ederken, Ela nur kültürü “Günlük hayatımızdaki her şey.” şeklinde açıklamıştır. Yaren ise kültürü “Geçmişten günümüze kadar her türlü öge.” olarak belirtmiştir. Katılımcı öğrencilerin zihinlerindeki kültürel miras kavramına ilişkin algıların ortaya çıkarılması amacıyla kültürel miras kavramından ne anladıkları sorulmuştur. Öğrenci görüşlerinden elde edilen temalar Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8*Öğrenci Görüşlerine Göre Kültürel Miras Kavramı Temaları*

Kod	Tema	Katılımcı	Frekans
Büyüklerimizin yapmış olduğu uygulamalar Atalarımızın bize bıraktığı miraslar Büyüklerimizin bize öğrettikleri	Atalarımızdan bize kalan uygulamalar	Kerem, Ahmet, Sude, Merve, Yaren, Mehmet, Yiğit	7
Bizdeb torunlarımıza kadar kalan uygulamalar	Bizden sonraki nesillere kalan kültürel öğeler	Elanur, Merve, Kerem	3
Eskiden yapılan ve bize gelen adetler Eskiye dayanan kültürel özelliklerimiz	Geçmişten gelen adet ve gelenekler	Yağmur, Sude, Merve,	3
Toplam			13

Tabloda katılımcı öğrencilerin algılarından oluşan kültürel miras kavramına ilişkin kod, tema ve frekanslar yer almaktadır. Öğrenciler kültürel miras kavramını; “atalarımızdan bize kalan uygulamalar, bizden sonraki nesillere kalan kültürel öğeler, geçmişten gelen adet ve gelenekler” temaları ile ifade etmişlerdir. Kültürel miras kavramı sıklıkla “Atalarımızdan bize kalan uygulamalar” biçiminde

tanımlanmıştır. Kültürel miras kavramını tanımlarken Yağmur görüşlerini “Kültürel miras atalarımızdan bize kalan kültür ile ilgili şeydir” biçiminde ifade ederken Yiğit “Kültürel miras atalarımızdan bize kalan ve yine bizim de sonraki insanlara bıkacağımız kültüre ait her şey olabilir” şeklinde düşüncelerini dile getirmiştir. Öğrencilerin kültürel miras öğelerinden algıladıklarını ortaya koymak amacı ile onlara kültürel miras öğeleri denilince ne anladıkları sorulmuştur. Öğrencilerin yanıtlarından elde edilen kod, temala ve frekanslara Tablo 9’da yer verilmiştir.

Tablo 9*Öğrenci Görüşlerine Göre Kültürel Miras Öğeleri*

Kod	Tema	Katılımcı	Frekans
Bayramlarımız Kına gecesi ve düğünlerimiz Misafirperverlik Gelenek ve göreneklerimiz Dilimiz Dini öğelerimiz Yemeklerimiz	Somut <i>kültürel miras öğeleri</i>	Kerem, Ahmet, Sude, Merve, Yaren, Mehmet, Yiğit Elanur, Yağmur, Ali	10
Mimari yapılarımız	Somut olmayan <i>kültürel miras öğeleri</i>	Kerem, Ahmet, Sude, Merve, Yaren, Mehmet, Yiğit Elanur, Yağmur, Ali	10
Toplam			20

Tablo 9 incelediğinde öğrencilerin kültürel miras öğelerine ilişkin algılarından elde edilen kod, tema ve frekanslar görülmektedir. Öğrencilere ait kültürel miras öğeleri “Somut kültürel miras öğeleri ve Somut olmayan kültürel miras öğeleri” temaları ile sınıflandırılmıştır. Öğrenciler kültürel miras öğelerini “bayramlarımız, kına gecesi ve düğünler, misafirperverlik, gelenek ve görenekler, mimari, dil, din, yemekler” olarak açıklamaktadır. Kültürel miras öğelerimizi Merve “Geleneksel kıyafetlerimiz, günlük yaşam tarzlarımız, bayramlarda yaptığımız şeyler, düğünlerdeki oyunlarımız.” şeklinde tanımlarken, Kerem ise “Bayramlar, düğünler yemekler, kıyafetler, el sanatları...” olarak örnekler vermiştir.

Öğrencilerin Web 2.0 araçları ve bu araçların sosyal bilgiler dersinde kullanımına ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya koymak amacı ile öğrencilere Web 2.0 araçları hakkındaki görüşleri sorulmuştur. Ayrıca ders sürecinde kullanılan Web 2.0 araçlarından hangilerini hatırladıkları sorulmuştur. Cevaplardan elde edilen kod, tema ve frekanslar Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10*Web 2.0 Araçları Hakkındaki Görüşleri*

Kod	Tema	Katılımcı	Frekans
Eğlenceli ve zevkli olması Görsel ve videolar içermesi Alıştırmalar yapılması Etkileşimli olması Konuları somutlaştırması Kalıcı öğrenmeyi sağlaması	Öğrenmeye yardımcı	Mehmet, Yiğit Elanur, Yağmur, Ali, Kerem, Ahmet	7
Oyunlar ile öğretmesi Eğlenceli ve zevkli olması	Öğrenmeyi eğlenceli hâle getirici	Sude, Merve, Elanur, Yağmur, Ali, Kerem, Ahmet Mehmet, Yiğit	10
Toplam			17

Tablo 10 incelendiğinde katılımcı öğrencilerin Web 2.0 araçlarına yönelik olumlu görüşler belirttiği görülmektedir. Öğrenciler Web 2.0 araçlarını eğlenceli bulmaktadır. Bu araçların görsel ve videolar içermesi, alıştırmalar yapılması, oyunlar ile öğretmesi, etkileşimli olması öğrenciler tarafından olumlu olarak karşılanmaktadır. Bu konu hakkındaki görüşlerini Ali Web 2.0 araçları içinde yer alan birçok görsel ve videolar ile görsel hafızama derslerin daha iyi yerleştiğini ifade ederken, Web 2.0 araçlarından hatırladığım Canva, Wordwall, Khoot uygulamalarını örnek vermiştir. Mehmet ise görüşlerini “Kısaca güzel, eğlenceli bir süreçti, birçok uygulama vardı, Web 2.0 araçlarına örnek olarak Canva, Prezi, Khoot, Wordwall uygulamalarını hatırlıyorum.” şeklinde düşüncelerini dile getirmiştir.

Öğrencilerin Web 2.0 araçlarına karşı görüşleri ortaya konulduktan sonra onların bu süreçte ait farklı bir isteklerinin olup olmadığını belirlemek amacı ile ders sürecinde farklı nelerin olmasını istedikleri sorulmuştur. Yapılan görüşmeler sonunda öğrencilerin sürece karşı olumlu tutum içinde olduğu görülürken bazı öğrencilerin ise süreçte daha fazla oyun, uygulama ve etkinlik istediklerini belirtmiştir. Kerem sürece dair görüşlerini “Ders süreci eğlenceliydi daha fazla etkinlik olmasını isterdim.” şeklinde ifade ederken, Mehmet ise “Derste güzel etkinlikler yaptık ancak daha fazla soru çözmek isterdim.” biçiminde kendini ifade etmiştir.

Sosyal bilgiler dersi sürecinde Web 2.0 araçlarının kullanımının bu derse ve teknoloji kullanımına karşı herhangi bir farkındalık oluşturup oluşturmadığını belirlemek amacıyla “Ders sürecinde Web 2.0 araçlarının kullanımı sosyal bilgiler ve teknoloji kullanımına karşı sizde herhangi bir farkındalık oluşturdu mu?” sorusu yöneltilmiştir. Elde edilen yanıtlardan öğrencilerin hem sosyal bilgiler dersine hem de teknolojik araçlara karşı olumlu yönde bir farkındalık oluşturduğu, kültürel miras ile ilgili konulara ilgilerini arttırdığı belirlenmiştir. Bu soru hakkındaki görüşlerini Yağmur “Farklı teknolojik araçlar öğrendim ve bende onları kullanmak istedim, derse karşı ilgim arttı.” biçiminde ifade ederken, Yiğit “Bilgisayardan yalnızca oyun oynayıp video izliyordum aslında farklı uygulamalara ders amaçlı oyunlarda yapabilirim.” şeklinde kendini ifade etmiştir.

Katılımcı öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde yer alan diğer öğrenme alanlarında Web 2.0 araçlarını kullanmayı isteyip istemediklerini belirlemek amacı ile onlara “Web 2.0 araçlarını sosyal bilgiler dersinin diğer öğrenme alanlarında kullanmak isteseyiz nasıl kullanırdınız?” sorusu yöneltilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin farklı öğrenme alanlarında da bu araçları kullanmak istedikleri görülmüştür. Katılımcılardan olan Ahmet düşüncelerini “İnsanlar Yerler ve Çevreler ile Bilim Teknoloji ve Toplum öğrenme alanında olabilir.” şeklinde ifade ederken, dersin tüm öğrenme alanlarında bu araçların kullanılmasını isteyen Mehmet ise görüşlerini “Bence her öğrenme alanı olabilir. Çünkü hepsinin sonunda farklı sorular çözebiliriz.” biçiminde ifade etmiştir. Sosyal bilgiler dersi kültürel miras konularının öğretiminde Web 2.0 araçların etkililiğinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır, öğrenci yanıtlarından elde edilen temalar Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11

Web 2.0 Araçlarının Kültürel Miras Konularının Öğretimine Katkısı

Kod	Tema	Katılımcı	Frekans
Kültürel miras öğelerini tanıtmaları	Kültürel miras	Mehmet, Yiğit	8
Kültürel miras öğelerine dikkat çekmesi	öğelerini tanıtmaları	Elanur, Yağmur,	
Görseller ve videolar ile kültürel mirası tanıtmaları		Ali,	
Geçmişe ait eserleri tanıtmaları		Kerem,Ahmet,	
		Sude,	
Farklı kültürleri tanıtmaları	Farklı kültürleri	Sude, Merve,	5
Diğer kültürlerle ait uygulamaları tanıtmaları	tanıtmaları	Elanur, Yağmur,	
		Ali,	
Kültürel miras öğelerini somut hâle getirmesi	Kültürel miras konularını somutlaştırması	Kerem,Ahmet	4
		Mehmet, Yiğit	
Alıştırmalar ve etkinliklerle konuların pekiştirilmesi	Kalıcı öğrenmeyi sağlaması	Mehmet, Yiğit	3
		Elanur,	

Kod	Tema	Katılımcı	Frekans
Kültürel mirasa ilişkin oyunların yer alması			
Toplam			20

Tablo 11’de öğrencilere göre Web 2.0 araçlarının kültürel miras konularının öğretimine katkıları yer almaktadır. Öğrencilerden elde edilen cevaplar ile “Kültürel miras öğelerini tanıtmayı, Farklı kültürleri tanıtmayı, Kültürel miras konularını somutlaştırması, Kalıcı öğrenmeyi sağlaması” temalarına ulaşılmıştır.

Öğrenciler Web 2.0 araçlarının farklı kültürel miras öğelerini, kültürleri ve geçmişe ait eserleri tanıtmayı, konulara dikkat çekmesi ve farklı etkinliklerle konuları pekiştirmesi yönünde Web 2.0 araçlarının kültürel miras konularının öğretimine katkılarına ifade etmişlerdir. Konuya ait görüşlerini Ali “Kültürel miras konusunda ise geçmişimize ait birçok eserin veya uygulamaların görsellerini görmemi sağladı.” şeklinde düşüncelerini dile getirirken, Merve “Farklı farklı kültürler ile karşılaştık” sözlerini dile getirmiştir.

Web 2.0 araçlarının öğrenci davranışlarında herhangi bir değişime yol açıp açmadığını belirlemek amacı ile onlara “Gerçekleştirilen eğitim uygulamalarından sonra kültürel miras ile ilgili davranışlarınızda nelere dikkat ediyorsunuz?” sorusu sorulmuştur. Yapılan görüşmeler sonrasında öğrencilerin kültürel miras ve öğelerine karşı ilgilerinin arttığına ulaşılmıştır. Soru hakkındaki görüşlerini Merve “Kültürel miras kavramını sık duymam ona olan ilgimi arttırdı. Kültürel mirasımızı araştırmak ve daha çok şey öğrenmek isterim” şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. Kerem ise “Özellikle kültürümüze ve dilimizin önemine karşı ilgim arttı. Türkçemizi daha iyi korumamız gerektiğini anladım.” şeklinde kültürel miras artan ilgisini dile getirmiştir. Web 2.0 araçlarının kullandığı ders sürecinde her hangi bir sorunla karşılaşma karşılığında belirlemek amacı ile “Ders sürecinde Web 2.0 araçlarından yararlanırken ne tür zorluklarla karşılaştınız?” sorusu yöneltilmiştir. Genel olarak öğrenciler herhangi bir zorluk yaşamadıklarını belirtirken bazı öğrenciler ise ders içinde internet alt yapısından kaynaklı olarak küçük bazı sorunlar meydana geldiğini dile getirmişlerdir. Sürece ilişkin görüşlerini Ahmet “Hatırladığım büyük bir sorun yok sınıfta bir kere internet donmuştu video ilerlemedi.” şeklinde görüşünü dile getirirken, Ela nur ise “Aslında pek sorun yaşamadım. Yalnızca bir defa sınıfta internet gitmişti o zaman küçük bir sorun yaşamıştık.” şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir.

Elde edilen nicel ve nitel veriler sonucunda bu verilerin bir birini desteklediği görülmektedir. Deney grubu öğrencilerinin kültür ve kültürel mirasın tanımını yapabildikleri, kültürel miras öğelerini ifade edebildikleri görülmüştür. Bu veriler sonucunda Web 2.0 araçlarının öğrencilerin akademik başarılarını geliştirirken aynı zamanda kültürel miras konu ve kavramlarının aktarımına yardımcı olduğu görülmektedir. Başarı düzeylerinin artışı sayısal veriler ile ortaya konulurken nitel veriler ile daha ayrıntılı biçimde desteklenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Kültürel miras eğitiminde Web 2.0 araçlarının etkisinin araştırıldığı bu çalışmada deneysel işlem sonucunda uygulanan son testler ile Web 2.0 araçlarına dayalı etkinliklerin deney grubu lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Buna göre Sosyal bilgiler dersinde Web 2.0 araçları kullanımının kültürel miras eğitimine olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Merç (2017) Web 2.0 araçlarından olan Google Eart uygulamasının, Öner (2017) ve Yerli (2018) EBA uygulamasının, Demir (2019) dijital öykülerin, Tak ve Demir (2019) yazılım araçlarının, Azı (2020), Aslan ve Çakmak (2021) artırılmış gerçeklik uygulamalarının, Çelik (2021) dijital hikâye araçlarının sosyal bilgiler dersinde başarıyı arttırdığını belirtmiştir. Kırımlı ve Demirezen (2022) öğrencilerin ilgilerini, motivasyon ve başarılarını arttırmanın yanı sıra Web 2.0 araçlarının öğrencileri merak ve araştırmaya, problem çözmeye teşvik ettiğini belirtmiştir. Sevingen (2022) Web 2.0 araçlarının dijital vatandaşlık düzeyini ve akademik başarıyı arttırdığını ifade etmiştir. Öner (2022) sosyal bilgiler derslerinde video, animasyon, Kahoot, Voki, Plickers gibi Web 2.0 araçlarının öğrencilerin ders içinde ilgilerini çektiğini ve öğrenmelerini desteklerini belirtmiştir. Kapsayıcı eğitiminin temel ilkeleri gereği öğrencilerin etkin hâle gelebilmesi için Web 2.0 araçlarından aktif biçimde yararlanılması gerektiği ortaya konulmuştur. Kurtdede Fidan ve Yazıcı (2023) Web 2.0 araçlarının öğrencilerin ilgilerini çektiğini, bilgilerin kalıcılığını arttırdığını belirtmiştir.

Byrne (2009) Web 2.0'ın öğrenme üzerindeki etkisini ortaya koyarken, Terrell, Richardson ve Hamilton (2011) Web 2.0 araçlarının başarıya olan etkisini ortaya koymuştur. Araştırmada Web 2.0 teknolojilerinin iş birliğini ve iletişimi kolaylaştırdığı konusunda veriler ortaya konulmuştur. Wanago (2013) yürütmüş olduğu çalışmada benzer olarak Web 2.0 araçlarının iş birliği ve paylaşımı sağlamada önemli olduğunu belirtmiştir. Pausé ve McCarroll, Elizabeth (2022) tarafından yapılan çalışmada Web 2.0 araçlarının iletişim ve iş birliğini sağladığı rolünü ortaya koymuştur.

Çalışmanın diğer bir aşaması olan öğrenci görüşlerinden elde edilen sonuçlara bakıldığında ise; öğrenciler kültürel miras eğitiminde Web 2.0 araçları kullanımının kültür ve kültürle ilişkili kavramları öğrenmelerine yönelik farkındalık oluşturduğu ifade ederken, öğrencilerin bu kavramları açıklarken günlük yaşamlarından örnekler verdikleri görülmüştür. Yapılan görüşmeler sonucunda Web 2.0 araçlarının kültürel miras aktarımına etkisine ilişkin veriler ortaya konulmuştur. Benzer biçimde Cao, Srirama, vd., (2006) sosyal yazılımların ve mobil araçların kültürel miras aktarımına katkısını ortaya koyarken; Barak, Herscovitz, Kaberman ve Dori (2009) Web 2.0 araçlarının kültürel miras aktarımı konusundaki rolünü açıklamıştır. Kılıç (2019) kültürel mirasın medya ile aktarımına örnekler sunarak, kitle iletişim araçları ile kültürel mirasın yeni nesillere aktarımı konusundaki önemine değinmiştir. García-Santiago ve Olvera-Lobo (2020), García-Santiago ve Olvera-Lobo (2021) sosyal medya ve Web 2.0 araçlarının kültürel miras eğitimi alanındaki kullanımını ortaya koymuştur.

Öğrenciler kültür kavramına ilişkin tanım yaparken “örf, adet gelenek ve göreneklerimiz yansıtan, bizi diğer toplumlardan ayıran her türlü uygulama” olarak tanımlar yaptıkları görülmüştür. Öğrenciler kültürel miras öğelerini “bayramlarımız, kına gecelerimiz, düğünlerimiz, misafirperverliğimiz, gelenek ve göreneklerimiz, mimari yapılarımız, dilimiz, dini öğelerimiz ve yemeklerimiz” kavramlarından yararlanmışlardır. Deveci (2009) öğretmen adayları ile yapmış olduğu görüşmelerde onların kültür kavramını tanımlarken; düğünler, kına geceleri, kıyafetler, bayramlar, sanat eserleri, tarihi eserler gibi öğelerden yararlandığı görülmüştür. Avcı (2014) tarafından yapılan çalışmada alınan öğrenci görüşlerine göre, benzer biçimde öğrenciler kültürü geçmişten gelen yaşantı ürünleri, gelenek, görenek, oyun, bayram ve düğünler olarak tanımlamışlardır. Türkcan ve Bozkurt (2015) ilkökul öğrencilerinin zihinlerindeki kültür kavramını tanımlarken kullandıkları öğeleri ortaya koymuştur. Öğrenciler bu kavramı tanımlarken alan yazınıyla benzer biçimde; yöresel yemekler, müzeler, kıyafetler, sanatsal ürünler, bayramlar ve müzikler gibi kültürel öğelerden yararlanmışlardır.

Diğer bir sonuç olarak Web 2.0 araçlarının öğrencilerin teknolojik araçlara olan ilgisini arttırdığı, bu araçları ders çalışmak için kullanmaya istekli oldukları görülmüştür. Ayrıca Web 2.0 araçları ile sosyal bilgiler ders sürecine ilişkin öğrenciler; süreci kalıcı öğrenmeye katkı sağlayan, etkileyici ve zevkli bir süreç olarak gördükleri, görseller ve videoların derse katkı sağladığını, alıştırmaların bilgilerin kalıcılığına yardımcı olduğunu, soyut konuları somutlaştırdığını belirtmişlerdir. Kültürel miras eğitimi konusunda ise Web 2.0 araçlarının; kültürel miras öğelerini ve farklı kültürleri tanıtmaya, alıştırmalar ve etkinliklerle konuları pekiştirmesi, görseller ile kültürel miras öğelerini ve eserlerini tanıtmaya konusunda yardımcı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Şenyurt ve Şahin (2022) Web 2.0 araçlarının öğrencilerin derse aktif katılımını ve eğlenerek öğrenmeyi sağlamasında yardımcı olduğu ifade edilmiştir. Coğrafya eğitiminde Çenesiz ve Özdemir (2021) Web 2.0 araçlarının akademik başarıyı arttırdığını ifade ederken, Yıldırım (2023) ise Web 2.0 araçlarının alan eğitimine katkısını ortaya koymuştur. Yavuz (2023) din kültürü ve ahlak bilgisi alanında Web 2.0 araçlarının öğrencilerin dikkatlerini çektiğini ve kalıcı öğrenmeye yardımcı olduğunu vurgulamıştır. Türkçe eğitiminde Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik olarak Mete ve Batıbay, (2019) Türkçe dersinde Web 2.0 araçlarından olan Khoot uygulamasının öğrencilerin motivasyonlarına olan etkisini ortaya koyarken, Karadağ ve Garip (2021) Türkçe derslerinde Web 2.0 araçlarından olan Learning Apps'ın öğrenmeye ve öğrenilenleri pekiştirmeye olan etkisini ortaya koymuştur. Ayrıca Tenekeci (2020) tarafından yürütülen çalışmada Türkçe öğretmenleri tarafından Web 2.0 araçlarının bilinirliğini ve dil bilgisi derslerinde nasıl kullanılabileceği belirtilmiştir. Süreç içinde yaşanan sorunlara yönelik bir kısım öğrenci derste internet bağlantısının yavaş olduğunu, videonun ilettilmesinde sorun yaşandığı belirtilmiştir. Ayrıca Web 2.0 teknolojilerinin kültürel miras konusunda öğrenci davranışlarında değişime yol açtığı görülmüştür.

Örneğin öğrenciler kendi kültürel öğelerini tanıtmaya ve tanıma konusunda istekli olmuşlardır. Öğrencilerin kültürel miras eserlerini korumaya yönelik farkındalıkları artmıştır. Öğrenciler Web 2.0 araçları ile yürütülen ders sürecinde alıştırmaların ve ders içerikli oyunların daha fazla olması yönünde görüşlerini belirtmişlerdir. Sosyal bilgiler eğitimi kültürel miras aktarımında Web 2.0 araçlarının kullanıma daha fazla yer verilebilir. Ders sürecinde kullanılacak video ve görseller için sınıfın internet bağı alt yapısına, ses, ışık gibi fiziki özelliklerine dikkat edilebilir. Sosyal bilgiler dersinin diğer öğrenme alanları ve kazanımlarına ilişkin Web 2.0 araçları ile geliştirilmiş etkinliklere yer verilebilir. Web 2.0 araçlarının kullanımı ile sosyal bilgiler eğitimi alanında çok fazla sayıya rastlanılmamıştır. Bu konuya yönelik; Web 2.0 araçlarının sosyal Bilgiler dersinde yer alan değer, beceri ve kavramaların kazandırılmasına, Farklı sınıf düzeylerinde farklı öğrenme alanlarında çalışmalara yapılarak Web 2.0 araçlarının etkililiğini ile araştırmalar yapılarak alana katkı sağlanabilir. Kültürel miras eğitiminde farklı araçlar ve etkinliklerin etkisini araştırmaya yönelik çalışmalara yapılabilir. Öğretmenlerin Web 2.0 araçları ve ders içinde bu araçların kullanım düzeylerini ortaya koymak için anket ve görüşmeler yapılabilir. Sosyal bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarının kullanımına ilişkin öğrenci ve öğretmenlere yönelik tanıtıcı çalışmalar yapılabilir ya da kitaplar veya videolar hazırlanabilir.

Yazar Katkı Oranı

Yazar tarafından çalışma yürütülmüştür.

Etik Beyan

“Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde’ yer alan tüm kurallara uyulmuş ve yönergenin ikinci bölümünde yer alan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemlerden” hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Çatışma Beyanı

Yazarlar çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedirler.

Teşekkür

Doktora tez yazım sürecinde benden desteklerini esirgemeyen kıymetli hocam Prof. Dr. Tuba ÇENGELCİ KÖSE’ye teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

References

- Almalı, H. ve Yeşiltaş, E. (2020). Sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konularının web 2.0 teknolojileri kullanılarak öğretiminin öğrencilerin akademik başarı ve tutumlarına etkisi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 5(2), ss. 165-182.
- Aslan, S. ve Çakmak, Z. (2021). Artırılmış gerçeklik uygulamalarının sosyal bilgiler öğretimine yansımaları. *Journal of History School*, 55, ss. 4337-4358.
- Ateş, K. (2021). *Sosyal bilgiler 6. ve 7. sınıf ders kitaplarında kültürel miras öğrenme alanı kapsamında kadın karakterlerin incelenmesi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Avcı, M. (2014). *Sosyal bilgiler dersinde kültürel miras eğitimine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri*. [Yüksek Lisans Tezi, Bolu]. YÖK Tez Merkezi.
- Azı, F.B. (2020). *Artırılmış gerçeklik uygulamalarının Sosyal bilgiler dersinde akademik başarı ve ders tutumlarına etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Azrak, S. ve Yalçinkaya, E. (2020). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin tarihi kültürel miras eğitimine ilişkin görüşleri (Denizli şehri örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28 (3), 1307-1320.
- Balci, F. (2023). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital okuryazarlık yetkinliklerinin Web 2.0 araçları kullanım durumuna etkisi*. [Yüksek lisans tezi, Ankara]. YÖK Tez Merkezi.

- Balçın, K., ve Çalışkan, H. (2021). Sosyal bilgiler dersinde kullanılan web 2.0 araçlarının ortaokul öğrencilerinin çevresel duyarlılıklarına Etkisi. *Journal of Interdisciplinary Education: Theory and Practice*, 3(2), ss.128-141.
- Barak, M., Herscovitz, O., Kaberman, Z. and Dori, Y. (2009). MOSAICA: A Web-2.0 based system for the preservation and presentation of cultural heritage. *Computers and Education*, 53, 841-852.
- Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu [UNESCO] (1992). The contribution of education to cultural development. United Nations Educational, Scientific, And Cultural Organization, Paris (France). 1-27. <https://eric.ed.gov/?id=ED369699>.
- Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu [UNESCO] (1972). UNESCO Türkiye Millî Komisyonu. <https://www.unesco.org.tr/Pages/125/122/UNESCO-D%C3%BCnya-Miras%C4%B1-Listesi>.
- Batıbay, E. F. (2019). *Web 2.0 uygulamalarının Türkçe dersinde motivasyona ve başarıya etkisi: Kahoot örneği*. [Yüksek Lisans Tezi, Ankara]. YÖK Tez Merkezi.
- Bogdan, R. C. ve Biklen, S. K. (2007). *Qualitative research for education: An introduction to theories and methods*. Boston, MA: Pearson Education Inc.
- Byrne, R. (2009). The effect of Web 2.0 on teaching and learning. *Teacher Librarian*, 37 (2), ss. 50-53.
- Cao, Y., Srirama, S. N., Chatti, M. A. ve Klamma, R. (2006). Mobile social software for cultural heritage management. *OTM Workshops*, 4277, 955-964.
- Caracelli, V. J. ve Greene, J. C. (1993). Data analysis strategies for mixed-method evaluation designs. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 15 (2), 195-207.
- Creswell, J. W. (2019). *Karma yöntem araştırmalarına giriş*. (Çev: Ed. M. Sözbilir). Pegem Akademi Yayınevi.
- Çelik, T. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının web 2.0 uygulamalarıyla biçimlendirici değerlendirme deneyimlerinin incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 50 (231), 173-198.
- Çenesiz, M. ve Özdemir, M. A. (2021). Web 2.0 araçlarının ortaöğretim 10. sınıf Coğrafya dersi topoğrafya ve kayaçlar konusunda akademik başarıya etkisi. *International Journal of Geography and Geography Education* (43), ss. 39-53.
- Çengelci, T. (2012). Sosyal bilgiler öğretim programında somut olmayan kültürel mirasın yeri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (1), ss. 185-203.
- Çengelci Köse, T. ve Kekeç, M. (2019, Mart 21-24). Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve Ders Kitaplarında Kültürel Miras Eğitimi [Sözlü Bildiri]. Uluslararası Bilim ve Eğitim Kongresi, Afyonkarahisar, Türkiye.
- Çakmak, S. (2020). Kültürel miras yaklaşımıyla "Türkiye potansiyelini keşfet" logosunun simgesel olarak çözümlenmesi. *İdil*, 65, ss. 155-164.
- Çankaya, E. (2006). *Somut olmayan kültürel mirasın müzecilik bağlamında korunması*. [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul]. YÖK Tez Merkezi.
- Çelik, T. (2020). Dijital çağda Sosyal bilgiler öğretmeni yetiştirme: bir eylem araştırması. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (38), ss. 211-229.
- Darçın Şahin, İ. (2010). *Yerel kültür mirasının dijitalleştirilmesi ve halk kütüphaneleri: Yalova örneği*. [Yüksek Lisans Tezi, Ankara]. YÖK Tez Merkezi.
- Demir, B. ve Düzleyen, E. (2012, Haziran 27-30). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin Gdo bilgi düzeylerinin incelenmesi [Sözlü Bildiri]. *X. ulusal fen bilimleri ve matematik eğitimi kongresi*, Türkiye, Niğde.
- Demirezen, S. ve Aktaş, A. (2020). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin somut olmayan kültürel miras öğretimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15 (30), ss. 413-434.
- Deveci, H. (2009). Sosyal bilgiler dersinde kültürden yararlanma: Öğretmen adaylarının kültür portfolyolarının incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (28), ss. 1- 19.

- Fitchett, P, G. ve Meuwissen, K, W. (2018). *Social Studies in the new education policy era*. New York: Routledge.
- Göksu, M. M. (2021). Social studies teachers' views on cultural heritage education. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 6 (13), ss. 1061-1093.
- García-Santiago, M.D. ve Olvera-Lobo, M.D. (2021). Use of Web 2.0 in cultural heritage. *En Proceedings of the 19th International Conference on WWW/INTERNET*. Ss. 18-20 <http://hdl.handle.net/10481/69698>
- Gencer, Ö. ve Gezer, U. (2022). Web 2.0 araçlarına dayalı Sosyal bilgiler öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına etkisinin incelenmesi. *Dijital Teknolojiler ve Eğitim Dergisi*, 1,(2), ss. 83-91.
- Gezer, U. (2020). *Sosyal bilgiler dersinde mobil uygulamalara dayalı etkinliklerin akademik başarı, eleştirel düşünme becerisi ve motivasyon üzerine etkisi*. [Doktora Tezi, Eskişehir]. YÖK Tez Merkezi.
- Güneş, G., Ayantaş, T. , Güneş, C. , Gülerüz, O. ve Arkan, A. (2021). Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik yapılan araştırmaların incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 25 (3), ss. 859-890.
- Gürdoğan Bayır, Ö. ve Çengelci Köse, T. (2019). Kültürel miras ve korunmasına ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27 (4), ss. 1827-1840.
- Gürkan, B. (2015). *Sosyal bilgiler ders kitaplarının somut olmayan kültürel miras açısından incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Adana]. YÖK Tez Merkezi.
- Ivon, H. ve Kuscevic, D. (2013). School and the cultural-heritage environment: Pedagogical, creative and artistic aspects. *CEPS Journal*, 3 (2), 29-50.
- Ja ančič, P. ve Hus, V. (2018). Treatment of cultural heritage content in the subject Social Studies in primary school. *Creative Education*, 9, ss. 702-712.
- G. Kaplan and G. Öner. (2022, Nisan 9-13). Sanal gerçeklik uygulamalarına (virtual reality) ilişkin 5. sınıf öğrencilerinin deneyimlerinin incelenmesi [Sözlü Bildiri]. *Uluslararası Eğitim ve Bilim Kongresi'nde* sunulan bildiri, Türkiye, Antalya.
- Karadağ, B. F. ve Garip, S. (2021). Türkçe öğretiminde Web 2.0 uygulaması olarak learningapps'ın kullanımı. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 4 (1), ss. 21-40.
- Karaman, S., Yıldırım, S. ve Kaban, A. (2008, Şubat, 20-23). Öğrenme 2.0 yaygınlaşıyor: Web 2.0 uygulamalarının eğitimde kullanımına ilişkin araştırmalar ve sonuçları [Sözlü Bildiri]. *XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildirileri*, Ankara, Türkiye.
- Karip, F. (2012). *İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin kültürel mirasın korunması bilincine yönelik hazırbulunuşluk düzeylerinin ölçülmesi (Ağrı ili örneği)*. [Yüksek Lisans Tezi, Ağrı]. YÖK Tez Merkezi.
- Kartal, B. (2022). *Sosyal Bilgiler öğretiminde somut olmayan kültürel miras öğelerine ilişkin öğretmen görüşleri*. [Yüksek Lisans Tezi, Amasya]. YÖK Tez Merkezi.
- Keleş, H. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik alan bilgisi yeterlilikleri ve web 2.0 Teknolojileri Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Aksaray]. YÖK Tez Merkezi.
- Kılıç, S. (2014). Etki büyüklüğü. *Journal of Mood Disorders*, 4 (1), ss. 44-6.
- Kılıç, S. (2019). Yaşayan kültürel mirasın medya yolu ile aktarımında cinsiyet faktörü: Fındık verisiye filmi uygulaması. *Social Sciences Studies Journal*, 30, ss. 761-770.
- Kırımlı, H. ve Demirezen, S. (2022). Sosyal bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerine Yönelik Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (62), ss. 527-558.
- Kurtdede Fidan, N. ve Yazıcı, A. (2023). Sosyal bilgiler Dersinde Web 2.0 Araçları Kullanımı İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri. *Turkish Studies - Eğitim Bilimleri*, 18,3, ss. 945-965.
- Merç, A. (2017). *Sosyal bilgiler dersinde mekân algılama becerisinin kazandırılmasında Google Earth uygulamasının etkililiği*. [Doktora Tezi, Eskişehir]. YÖK Tez Merkezi.

- May, İ. (2019). *Sosyal bilgiler ders kitaplarında kültür ve miras ünitesi'nin kazanımlarının incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Burdur]. YÖK Tez Merkezi.
- Lowenthal, D. (2005). Natural and cultural heritage. *International Journal of Heritage Studies*, 11 (1), ss. 81-92.
- Öner, G. (2017). Sosyal bilgiler ve tarih dersleri için alternatif bir kaynak: Eba.gov.tr. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (9), ss. 227-257.
- Öner, G. (2022). Kapsayıcı eğitim yaklaşımıyla sosyal bilgiler öğretimi: Bir eylem araştırması. [Doktora Tezi, Eskişehir]. YÖK Tez Merkezi.
- Özlek, G. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin somut olmayan kültürel miras öğretimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Aksaray]. YÖK Tez Merkezi.
- Öztürk, C. (Ed.), (2015). *Sosyal bilgiler öğretimi: Demokratik vatandaşlık eğitimi* (4. Baskı). Pegem Akademi Yayınevi.
- Öztürk, A. (2022). *Sosyal bilgiler öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanılmasının ortaokul öğrencilerinin üstbilişsel farkındalık düzeyleri ve akademik başarılarına etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi, Antalya]. YÖK Tez Merkezi.
- Pausé, C. ve McCarroll, Elizabeth M. (2022). Tumbling through tertiary Education: An investigation of the use of tumblr within a child development course. *Interactive Learning Environments*, 30 (1), ss. 49-57.
- Royston, J. P. (1983). Some techniques for assessing multivariate normality based on the ShapiroWilk. *W. Applied Statistics*, 32(2), 121-133.
- Sağ, Ç.N. (2018). *İlkokul sosyal bilgiler dersinde somut olmayan kültürel miras eğitime yönelik etkinlik temelli bir eylem araştırması*. [Yüksek Lisans tezi, Bartın]. YÖK Tez Merkezi.
- Sevigen, E. (2021). *Sosyal bilgiler öğretiminde müze eğitimi uygulamalarının öğrencilerin somut kültürel miras ve ders ile ilgili tutumlarına etkisi ve süreç hakkındaki görüşleri: Bir karma yöntem araştırması*. [Yüksek Lisans tezi, Eskişehir]. YÖK Tez Merkezi.
- Sevingen, M. (2022). *Sosyal bilgiler dersi öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanılmasının öğrencilerin dijital vatandaşlık düzeyine, akademik başarısına ve ders tutumuna etkisi*. [Yüksek Lisans tezi, Samsun]. YÖK Tez Merkezi.
- Sariyatun, S., Suryani, N., Sutimin, L., Nur F. A. ve Akmal, A. (2021). The effect of digital learning material on students' social skills in Social Studies learning. *International Journal of Instruction*, 14. 417-432.
- Şenyurt, Y. S. ve Şahin, Ç. (2022). Covid-19 salgınında uzaktan eğitim sürecinde Web 2.0 araçlarının kullanımı ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi*, 5(1), ss. 34-49.
- Srivastava, S. (2015). A Study of awareness of cultural heritage among the teachers at university level. *Universal Journal of Educational Research*, 3 (5), ss. 336-344.
- Tak, İ. ve Demir, M. (2019). Sosyal bilgiler dersinde eğitim yazılımı kullanılmasının öğrenci akademik başarısına etkisi: Morpa kampüs örneği. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 4 (2), ss. 77-89.
- Taşdemir, M. (2018). *Ortaokul altıncı sınıf Sosyal bilgiler ders kitabı metinlerinin kültürel mirasa duyarlılık değeri açısından incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Antalya]. YÖK Tez Merkezi.
- Tenekeci, M. (2020). Türkçe öğretiminde Web uygulamaları ve mobil uygulamalar ile bunların öğretmenlerce bilinirliği. *Milli Eğitim Dergisi*, 49 (227), ss. 429-445.
- Türkcan B. ve Bozkurt, M. (2015). İlkokul öğrencilerinin Sosyal bilgiler dersi bağlamında kimlik, kültür ve yurttaşlık algıları. *Journal of Turkish Studies*, 10 (11), ss. 1501-1526.
- Tünkler, V. (2021). Sosyal bilgilerde kavram öğretiminde Web 2.0 Araçları: Öğretmen adaylarının görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (53), ss. 234-260.

- Türnüklü, A. (2000). Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 6 (4), ss. 543-559.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2015). *Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı* (Çev: Ed. M. Baloęlu). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Uçar, M. (2014). İlköğretim düzeyinde kültür varlığı ve koruma konularındaki eğitimin etkinliği ve sivil toplum örgütlerinin eğitime katkısının değerlendirilmesi. *MEGARON*, 9 (2), ss. 85-102.
- Yavuz, E. (2023). *Dkab öğretmenlerinin din derslerinde Web 2.0 araçlarını kullanım durumlarının incelenmesi (Adana örneği)*. [Yüksek Lisans Tezi, Kayseri]. YÖK Tez Merkezi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri* (10. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, Ö., Tanrikulu, C. ve Ablak S. (2022). Uzaktan eğitim Sürecinde Sosyal bilgiler öğretmenlerinin web 2.0 araçlarının kullanımına ilişkin görüşleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 11(4), ss. 817-829.
- Yıldırım, S. (2023). Alan eğitiminde Web 2.0 uygulamalarının Coğrafya dersi bağlamında değerlendirilmesi. *International Journal of Geography and Geography Education* (49), ss. 41-58.
- Yeşilbursa, C. C. (2011). *Sosyal bilgilerde miras eğitiminin öğrencilerin somut kültürel mirasa karşı tutumlarına ve akademik başarılarına etkisi*. [Doktora Tezi, Ankara]. YÖK Tez Merkezi.
- Zhabykbayeva, D., Sanay, G., Bekish, A. Zhylybekova, G., ve Kasymbekov, Z. (2021). Teachers' views on the level of cultural heritage knowledge that can be improved through innovative technologies. *World Journal on Educational Technology: Current Issues*, 13 (4), ss. 1073 -1087.
- Wanago, N. (2013). Effective Web 2.0 tools for your classroom. *Techniques: Connecting Education and Careers* (13), 88 (1), ss. 18-21.